

"Allah neće izmijeniti jedan narod dok on sam sebe ne izmijeni." (Kur'an, 13:11)

Islamska zajednica Bošnjaka u Norveškoj

iMekteb

DOWNLOAD NOW!

Mobilna aplikacija Islamske zajednice
Bošnjaka u Norveškoj

Preuzmi **besplatno**
iMekteb app na svoj
pametni uređaj...

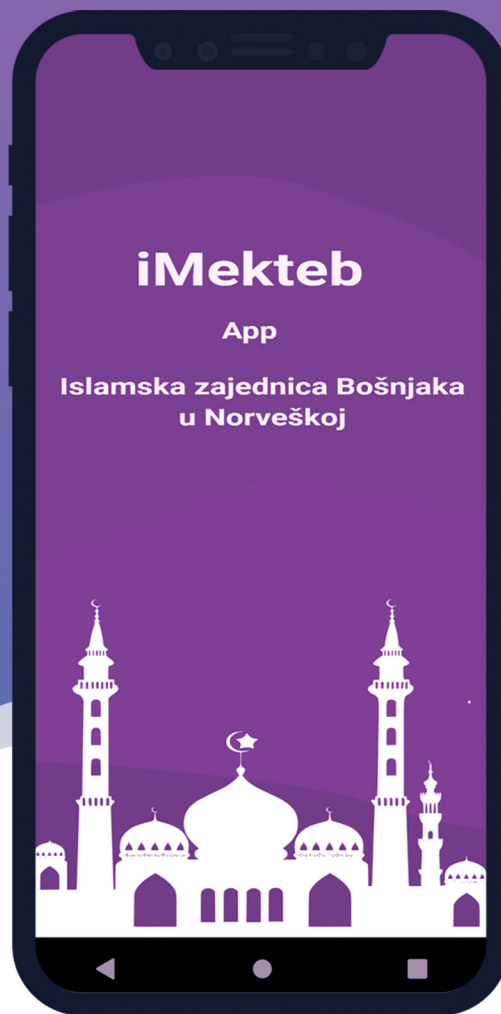

iOS - Apple

Android

DOWNLOAD
FROM APPSTORE

Intervju sa Adnanom Ramićem

Naši mladi: Irma i Nejira

Prvi ilmiha! na norveškom
(iz 1829. godine)

Sadržaj / Broj/No 3, juli - septembar 2021

www.izbih.no

BH Glasnik je uvršten u norveška periodična izdanja ISSN (Internacional Standard Serial Number) 15025705. Pod ovom oznakom BH Glasnik je registriran u Nacionalnoj biblioteci Norveške kao časopis među norveškim izdanjima i kao takav zadovoljava sve internacionalne standarde.

Glavni i odgovorni urednik

Ansvarlig redaktør

Derviš Varešija

Uređuje

Redakcija lista

Redakcija

Ibrahim Šabić

Osman Mehmedović

Faris Suljić

Tehnički urednik & DTP

Enes Hotić

Lektor

Edin Mezić

Adresa:

Nedre Storgate 65

3015 Drammen

Norge

E-mail: bhglasnik@gmail.com

Produkcija

BH Glasnik

Dizajn naslovnice

Enes Hotić

3 - 12

- Riječ urednika
- Mekteb i odboj djece
- Denijelova sehara

13 - 20

- Intervju sa Adnanom Ramićem
- Zaboravljeni heroj dedo Mustafa Ostrvica
- Džematsko druženje u Drammenu

21 - 32

- Početak mektebske godine
- Džematsko druženje u Svarstadu
- Sjećanje na 22. juli 2011. u Norveškoj

33 - 47

- Obilježena 26. godišnjica genocida
- Upis u novu mektebsku godinu
- Kurs arapskog pisma za odrasle

48 - 60

- Predstavljamo: Džemat Trondheim
- Prvi ilmihal na norveškom jeziku
- Logor Manjača

61 - 67

- Naša omladina: Irma i Nejira
- Otrgnuto od zaborava
- Kultura: Legenda o Ali-paši

68 - 74

- Bosanska kuhinja: Smokvara
- Zabavni kutak
- Šerijatsko vjenčanje

75 - 75

- Rahmetlije:
mart - septembar 2021

Mr. Derviš ef. Varešlija

**Poštovani čitaoci, drage
džematlije!**

Ljetno i godišnji odmori su iza nas. Već tradicionalno, u Norveškoj, sredinom avgusta, započinje nova školska godina i radna sezona koje označavaju vraćanje u školske klupe za učenike i studente, odnosno na radna mjesta za radnike. Posebno nas raduje što se nakon osamnaest mjeseci vanrednih okolnosti izazvanih pandemijom korona virusa polahko vraćamo u redovne tokove i što je sve manje restrikcija. Nakon što se veći dio populacije već vakcinisao, za očekivati je da bi se u narednom periodu mogao proglasiti prestanak pandemije te potpuno vraćanje na uobičajene postavke i pravila.

Iako je period između dva broja BH Glasnika bio u znaku

godišnjih odmora, u našoj zajednici bilo je radno. Na jednoj strani, redakcija BH Glasnika vrijedno je radila na pripremi novog broja, centrala i administracija uspješno je provela akciju „kurbani“, dok smo svi zajedno učestvovali u organizaciji i obilježavanju 26. godišnjice genocida u Srebrenici u nekoliko naših džemata. Svakako trebamo napomenuti i naše učešće, odnosno doprinos Islamske zajednice Bošnjaka u Norveškoj u obilježavanju desete godišnjice terorističkog napada u Oslu i na Utøyi.

Vašoj pažnji u ovom broju BH Glasnika preporučujemo vijesti iz naših džemata, intervju sa privrednikom i čestitim džematlijom Adnanom Ramićem, pišemo o zaboravljenom heroju dedi Mustafi Ostrvici, donosimo vam zanimljiv tekst o prvom Ilmihalu na norveškoj jeziku koji datira iz davne 1829. godine, u rubrici „tema broja“ možete pročitati zanimljive tekstove o mektebu, dok smo u rubrici „naša omladina“ razgovarali sa Irmom i Nejirom.

Alma Dizdarević nam objašnjava kako se pravi tradicionalna hercegovačka poslastica smokvara. Tu su i naše redovne rubrike otrgnuto od zaborava, kultura sjećanja te mnogo drugih zanimljivih tema.

Ipak, ono na što želimo poseban akcenat staviti, odnosno najaviti, jeste puštanje u rad aplikacije «iMekteb».

Aplikacija je po mnogo čemu unikatna, a nastala je kao ideja imama Ibrahim efendije i do kraja realizovana našim resursima. Uz veliki trud vrijedne ekipe ova aplikacija je ugledala svjetlo dana upravo pred sami izlazak iz štampe novog broja BH Glasnika, pa koristimo ovu priliku da vas pozovemo da preuzmete novu aplikaciju koja će olakšati u prvom redu polaznicima mekteba, ali i svima onima koji žele naučiti nešto novo o svojoj vjeri, kulturi i tradiciji.

Naglašavamo da je aplikacija dvojezična, odnosno na bosanskom i norveškom jeziku, pa je mogu koristiti i naši domaćini norvežani kako bi se upoznali sa islamom na jedan laka i jednostavan način. Osim u Norveškoj, aplikacija je dostupna i u skoro svim državama svijeta. Plan je da se vremenom u aplikaciju dodaju i drugi jezici kako bi bila pristupačna svakom korisniku bilo gdje u svijetu. Ponosni smo na urađeni posao i na činjenicu da je aplikacija vakuf naše Islamske zajednice.

Nadamo se da će i ovaj broj BH Glasnika naići na dobar prijem kao što je to bio i slučaj sa prethodnim brojevima. Zahvaljujemo vam se na pozitivnim komentarima i želimo vam ugodno čitanje broja koji je pradi vama.

Razmišljanja o mektebu

Piše: Faris Suljić

Svoje prve mektebske ili mejtefske korake ne činim kao dijete u rodnom Mostaru, već sa 17 godina u Norveškom gradu Drammenu. U to vrijeme, Bogom dana želja za više znanja o islamu me je navela da istražim najprikladnije opcije. Preko poznanstava saznao sam za naš džemat „Drammen“, koji je pri Islamskoj Zajednici Bošnjaka u Norveškoj, te sam krenuo da idem na džumu namaz kada sam mogao stići zbog udaljenosti od džamije. Nakon jednog namaza petkom, upitao sam efendiju o aktivnostima džemata, na što je efendija spomenuo mekteb i pozvao me da pođem.

Bez pretjeranog dvoumljenja prihvatom poziv, i krećem u mekteb po prvi put u svom životu. Socijalnu apsurdnost toga što sam najstariji polaznik nisam primjećivao na početku, a nikada nije postalo realan problem čak ni u mojoj tinejdžerskoj glavi. Jer, istini u oči, ja nisam znao puno o islamu, niti impresivan

broj sura, niti sam pravilno izgovarao harfove, a od glavnog značaja mi je samo bilo to da sam na putu učenja tih stvari.

Od prvog dana, nakon svoje polu-uspješno izgovorene fatihe, pa sve do danas polahko sam se penjao stepenicama i suhog, i konkretnog, i praktičnog kao i dubinskog znanja. Vremenom sam počeo učiti i harfove, da bih to nakon izvjesnog vremena kruinsao mogućnošću da učim direktno iz Kur'ana. To su posebni trenuci i iskustva koja su dirljiva i impresivna gledajući na njih retrospektivno, kao što su bila i u tom momentu. Ilahije sam počeo učiti na mevludima, uživo i u snimljenoj formi, sa ostalim polaznicima mekteba, i preko toga sam postao bogatiji za iskustvo puštanja glasa pred publikom, kao i iskustvo snimanja i publiciranja na društvene mreže istog. Vrijedno spomena je i to da sam, kroz mekteb i ostale džematske aktivnosti, mogao pokazati zainteresovanost

i angažovanost, što je rezultiralo time da postanem jedan od predstavnika Mreže Mladih dijaspore. To mi je otvorilo brojne mogućnosti, kao što je učestvovanje na radio emisiji, koordiniranje projekata na nivou Bošnjačke dijaspore, vođenje emisije na društvenoj mreži, predstavljanje bošnjačke omladine rođene ili odrasle u Norveškoj na dva seminara Mreže Mladih Dijaspore, te na poslijetku pisanje za časopis BH Glasnik.

Za mekteb smatram da je od velike važnosti. Mislim da je mekteb u svojoj koncepciji krucijalna komponenta muslimanskog društva. Slobodno, i pomalo drsko, bih rekao da na leđima institucije mekteba leži sadašnjost i budućnost čitave muslimanske zajednice. Mekteb, onako kako ga sprovodimo i kako se prema njemu odnosimo, je refleksija našeg stanja i mjerilo naše distance na putu ka kolektivnom uspjehu.

Na bitnost mekteba stavljam veliku težinu jer je to unikatna obrazovno-odgojna institucija muslimanskih društava, i kroz nju se pravi prostor u kojem se dijete, na bilo kojem mjestu gdje vlada sloboda, edukuje o porukama i poukama posljednje Božije objave. Teoretski rečeno, oni koji su prošli kroz ovaj tip edukacije su spremni da islamske vrijednosti i načela sa sobom nose i promovišu kroz sve slojeve života.

Da bi ovu bitnu komponentu našeg odgoja održali, te da bi osigurali da mekteb daje što bolje rezultate, važno je da svojim prisustvom i konstruktivnim komentarima zajedno radimo na održanju i poboljšanju ove bitne institucije.

Mekteb i odgoj djece

Piše: Osman-ef. Mehmedović

Kad prevedemo u praksu hadis da je davanje lijepog islamskog odgoja, jedna od tri stvari koje je dužan roditelj svom djetetu da obezbijedi, sjetimo se izreke uleme: "Uzvišeni Allah će na Sudnjem danu prije pitati roditelje o njihovoj djeci nego što će pitati djecu o njihovim roditeljima, zato što je pokvarenost djece došla od strane roditelja." Po našem rezumijevanju odgovorniji je onaj ko je prije bio razumniji i ko ima veću moć i mogućnost da djeluje. A roditelji su bili prije stariji od svoje djece i mudriji.

U jednom hadisu Poslanik, a.s., kaže: *Dijete je žalost, kukavičluk, neznanje i škrtost.* (Taberani; Sahihul-džami')

Kako objašnjavaju učenjaci: Riječ „žalost“, je onda kada se dijete razboli. Tužan je roditelj zbog njega, a kada od njega nešto zatraži, a ne može mu udovoljiti, još više se rastuži. Nakon što dijete poraste, pa ako postane neposlušno, nastaje stalna tuga kod roditelja. „Kukavičluk“ je kada otac odluči da ide u rat u njegovoj zemlji, dođe mu šejtan i stane ga odvracati, govoreći: Zar hoćeš da pogineš, a djecu kao jetime ostaviš?!, pa se ne odazove zovu. „Neznanje“ je da dijete zaokupira roditelje od traženja nauke i studiranja i brige o obavezama prema drugima. „Škrtost“ je onda kada čovjek naumi da udijeli od imetka na Allahovome putu, šejtan mu priđe i podsjeti ga na porodicu, pa ovaj kaže: "Moja djeca su preča tom imetku; potreban im je poslije moje smrti." (Pojava slabljenja imana: simptomi, uzroci i liječenje, Muhammed Salih el-Munedžždžid)

Ne zaboraviti da ne ostavljamo svojoj djeci samo materijalne stvari u nasljedstvo

Dvije stvari u ovom hadisu koje su nabrojane jesu: škrtost i kukavičluk. I obadvije stvari su vezane, direktno ili indirektno, za imetak. U hadisu se spominje da roditelj škrtari zbog djeteta, plašeći se da ono ne bude siromašno. Ujedno hadis govori o velikoj brizi i zaokupljenosti koju ima čovjek a to je da materijalno obezbijedi svog nasljednika. Poruka ovog hadisa je da čovjek osim fokusiranja na materijalno stjecanje za svoje dijete treba brigu voditi da je i lijep moral, odgoj

ostavština koju treba osigurati svom djetetu. Kod nas je uvriježeno mišljenje da se samo imovina ostavlja i da se samo ona nasljeđuje. Roditelj musliman kad šalje dijete u mekteb on misli i na njegov odgoj. U realnom životu imamo primjera kad roditelj zbog davanja prednosti samo imovinskom nasljeđu, potiče dijete, bodri, da uvijek daje prednost stjecanju, pa čak i onda kad to ide na uštrb, i protiv morala i islamskih principa.

Nekim nesavjesnim roditeljima je bitno da njihovo dijete zaradi pare, pa čak i ne išlo u školu, pa čak radi- lo i sumnjive poslove.

Kaže naša bosanska ulema u tumačenju ajeta: „**Bogatstvo i sinovi su ukras u životu na ovom svijetu, a dobra djela (namaz), koja vječno ostaju, biće od Gospodara tvoga bolje nagrađena i ono u što se čovjek može pouzdati**“ (Kehf, 46) Ljudi se uzdaju u bogatstvo i svoju djecu da će im to dvoje pomoći kada ostare i u većini slučajeva je to tako – ona koja su odgojena. Sinovi i imetak se spominju jer mi kako starimo sve se više uzdamo u naš imetak koji smo stekli tokom aktivnog rada i uzdamo se u našu djecu da će nam oni pomoći kada nam pomoć bude potrebna.

Allah, također, podsjeća čovjeka da ova dva velika dunjalučka ukrasa tj. imetak i djecu, uz Allahovu pomoć može pretvoriti u trajna dobra i ukrase na oba svijeta, a to možemo učiniti tako što ćemo imetke sticati na dozvoljen način i trošiti ih na Allahovu putu, a djecu odgajati da budu iskreni vjernici, koji će se natjecati u dobru i koji će dobro koje prema njima činimo znati cijeniti i uzvratiti na najbolji način. (Prof. Ahmed Purdić)

Hadis o utjecaju roditelja na svoju djecu

Islam nam kazuje da dijete slijedi vjeru svojih roditelja i ono čemu ga oni pouče. Ebu Hurejre, r.a., prenosi da je Poslanik, a.s., rekao: "Svako dijete rodi se u prirodnoj vjeri, pa ga roditelji požidove, pokrste ili učine obožavaocem vatre" (Buhari i Muslim) Ovaj hadis se većinom

citira kad se govori o tome da je bez bilo neke druge intervencije dijete svojom čistom prirodom najsklonije islamu. Jedan učenjak govori i o prirodnoj vjeri koja se spominje u hadisu kao vjeri praoca Ibrahima, a.s., i kako je Ibrahim, a.s., tragao za Bogom. (Faruki)

U ovom hadisu se govori o velikoj ulozi i utjecaju koju imaju roditelji kod svoje djece zbog vremena koje s njima provode i prisnosti koju s njima imaju. Ovaj utjecaj se ne može zanemariti i poreći. Ako još pojednostavimo ovaj hadis, djeca slijede navike svojih roditelja, u vjerovanju, postupcima, ponašanju i djelima. Osim prirodne vjere i

sklonosti islamu treba spomenuti i ovaj drugi aspekt hadisa po čijem se tekstu kaže da roditelji djeluju na izbor djeteta.

Prevedimo to u naš svakodnevni život; ako roditelji klanjaju i djeca će, ako to roditelji izbjegavaju i djeca će. Nekad se roditelji izvlače tako što te svoje vjerske obaveze prema djeci kad je u pitanju poka-

zivanje praktičnim primjerom da treba klanjati prosljeđuju dedama i nanama. Često je to nedovoljno. Znamo za priče iz našeg komšiluka kada pojedinci govore da su njihovi dede i nane bili najzaslužniji što oni danas klanjaju.

Spominju naše efendije jednu anomaliju koja je prisutna u našim džematima. Majka, ili otac, dovedu djecu u mekteb, ali ne ulaze u džamiju da klanjaju podne, iako je poduka vikendom u vrijeme podne namaza. Taj njihov dolazak sa djecom u mekteb ukazuje na ljubav prema vjeri i želju da djecu odgoje u islamu, ali da li je to dovoljno? Djeca u mektebu uče kako se

klanja i kad se klanja, a da li će ona klanjati, ako vide jednog od svojih najvećih autoriteta (roditelji) šta rade za vrijeme podne namaza?

Naravno, ne možemo to banalizirati i toliko pojednostaviti jer ako roditelji i praktikuju islam to nije garant da će i djeca raditi jer ima dosta drugih izazova koji odvrću od primjene vjerskih propisa kao što je društvo, lični izbor kad osoba postane punoljetna na osnovu saznanja koje ima.

Mekteb je dobar temelj, osnova, garant. Da simbolično kažemo na dobre temelje se može velika građevina sazidati, i ne može svaki vjetar tu građevinu pomjeriti.

Ako odgojimo svoje dijete kako treba, nismo samo uljepšali naš život, nego smo uljepšali i život naših komšija, poznanika itd.

Profesor dr. Ahmed Purdić kao i pedagog, i dugogodišnji imam sa iskustvom ističe dvije važne činjenice:

1. Nije dovoljno samo dijete upisati u mekteb i misliti da smo time riješili svoju roditeljsku obavezu prema djetetu. Mekteb je samo pomoćno sredstvo, smjernica šta i kako da učimo svoje dijete ali pravi odgoj je u kući, ličnim primjerom pokazan.

2. Nastojmo motivisati djecu da dolaze u mekteb i da se trude u njemu, kao što ih motivšemo u školi. Ne možemo djeci prepustiti da oni odlučuju hoće li ići ili ne. Obično dok su manja vole mekteb i redovno dolaze, a onda kada odrastaju i kada veći izazovi dolaze, sve manje dolaze jer nisu motivisana, bježe od obaveza. Zamislite ako bi im prepustili da biraju hoće li ići u školu ili ne, šta bi se desilo.

MOJOJ LIJEPOJ,
ČASNOJ VJERI

08 MEKTEB

RADOSTAN I
SRCA ČISTA

Denijalova
SEHARA

Kad u mekteb ja polazim

Kad u mekteb ja polazim,
Radostan i srca čista
Sa abdestom i bismilom,
Na licu mi sreća blista.

Kada idem do mekteba,
Tada mi je sve po mjeri,
Jer tu učim o Islamu,
Mojoj lijepoj, časnoj vjeri.

Kada dođem do mekteba,
Sa bismilom ja ulazim,
Uvijek čujem nešto lijepo,
Da naučim dobro pazim.

Mnogo toga još da saznam,
Moje srce baš se trudi,
Jer nas vjera Islam uči,
Da budemo bolji ljudi.

ZAŠTO UPISATI SVOJE DIJETE NA MEKTEB IZ PERSPEKTIVE RODITELJA U NORVEŠKOJ?

Piše: Ibrahim ef. Šabić

Današnji intenzivan razvoj tehnologije u Norveškoj ali generalno i cijelom svijetu, nemilosrdno, u najvećoj mjeri, mijenja ukupni ambijent čovjekovog života i rada, pa tako i naše djece. Najbolje je to pokazalo vrijeme pandemije virusa COVID - 19.

Nezaustavljiva dominacija i siloviti razvoj različitih socijalnih medija i platformi kojima naša djeca imaju gotovo slobodan pristup su nažalost, sastavni dio njihove svakodnevnice a time i njihovog odgoja. Dostupnost i blizina gotovo svih vrsta informacija koje dolaze putem tih socijalnih medija u smislu kvantiteta, kvaliteta i brzine sve češće dovode u pitanje smisao brojnih oblika i sadržaja koji su bili nezaobilazan

dio ispravnog odgoja i obrazovanja naše djece. I ne čudi kada vidimo četveročlanu ili čak petočlanu porodicu kako svi istovremeno u jednoj prostoriji, svoje slobodno vrijeme (popodnevni ili večernji odmor) provode držeći mobilne telefone ili tablete u rukama, ili da djeca umjesto s knjigom ili igrajući se vani na igralištu svoje djetinjstvo žive putem socijalnih medija uz različite vrste „poznatih“ zvijezda a koje su svoju slavu doživjele promičući nemoral, drogu, alkohol i sve druge društvene poroke. Upravo zbog toga u ovom vremenu na velikom udaru je porodica i na velikom je iskušenju povjerenje roditelja u institucije koje pružaju odgojno obrazovne „usluge“ jer su rezultati daleko od željenog cilja. Baš zbog ovakvih i sličnih neželjenih odgojno-obrazovnih doživljaja u današnjem društvu, mekteb je mjesto a Islamska zajednica institucija kojoj roditelji trebaju povjeriti svoje dijete i moraju aktivno učestvovati u radu istih kako bi benefiti zdrave ličnosti bili što veći. Jer konačan cilj mekteba i mektebskih aktivnosti nije ništa drugo do li do izgradnja potpune i moralno zdrave ličnosti koja objedinjuje snagu vjere, privrženost najvišim moralnim principima i prihvatanje islama kao sveobuhvatnog načina života koji je u današnjem uzburkanom moru, zasigurno, jedina mirna i sigurna luka.

Ipak, postoje neki roditelji koji postavljaju pitanje zašto upisati svoje dijete na mekteb odnosno imaju neke dileme oko toga, ovom prilikom pružamo im nekoliko ključnih prednosti mekteba. Ovakve i slične prednosti će pomoći svakom roditelju da upiše svoje dijete na mekteb i ne samo to, ovo su razlozi zbog kojih roditelji trebaju uzeti mekteb kao sastavni dio odgoja svoje djece.

- Pouzdanost u uposlenike Islamske zajednice (imame i muallime) koji pedagoški pristupaju svakom djetetu pružajući im tako sigurnost od svega onoga što bi moglo loše uticati na njihov moralni i društveni odgoj te s njima uspostavljajući iskren i prijateljski odnos zasnovan, prije svega, na principima vjere islama a u duhu Bošnjačke tradicije.

- Kolektiv sastavljen od uposlenika naše zajednice, članova džematskih odbora, roditelja, djece i omladine putem naših džamija, centara i objekta čini jednu širu, jaku i kvalitetnu porodicu u kojoj se djeca na mektebu a kasnije i kao omladina, osjećaju sigurno i sretno te se gotovo uvijek njoj iznova vraćaju i traže utočište.

- Obrazovanje koje se pruža polaznicima mekteba iz različitih oblasti na jedan savremen, funkcionalan, kvalitetan i praktičan način na bosanskom i norveškom jeziku te tumači s pozicije evropskih muslimana

kao i omladini putem različitih kurseva, edukativnih ekskurzija i druženja, omogućuje jednu širu sliku i gradi čvrst temelj o tome da je biti musliman (a pri tome obrazovan i lijepo odgojen) privilegija a ne puka obaveza koja je nepoželjna i strana u norveškom društvu.

- Privrženost matičnom džematu, Islamskoj zajednici, domovini Bosni i Hercegovini, Sandžaku, Kosovu je dužnost i obaveza svakog pojedinca u čuvanju kulture i tradicije Bošnjaka koji žive na prostoru Norveške. Nerijetko se dešava da neka djeca a kasnije i kao omladina i odrasle osobe nisu imali mogućnost (npr. zbog nebrige roditelja) dolaziti na mekteb, te su ostali uskraćeni za kulturne i tradicijske vrijednosti, tačnije ostali su siromašni za vrijednosti koje gotovo da kasnije nije moguće nadoknaditi.

Dragi roditelji, mekteb je nezaobilazan faktor u odgoju i obrazovanju naše djece. Nema sumnje da je svakom roditelju najveća želja imati dijete koje će poštovati svoje roditelje tokom i poslije njihovog života a ponajviše kada su roditelji stari i nemoćni. Nema sumnje da svaki roditelj želi dijete koje će sebe cijeniti i dijete koje će znati gdje mu je mjesto. Nema sumnje da svaki roditelj želi da njegovo dijete poštuje druge ljude i da ga drugi ljudi pohvale za plemenito ponašanje. Nema sumnje da svaki roditelj želi da mu dijete bude uredno, čisto, obrazovano i da se njime ponosi. Ovakve i slične osobine pruža mekteb, mjesto gdje će vaše dijete kroz mektebsku nastavu upoznati vjeru islam ali i druge vjere, podučiti se njihovim propisima, učiti o svojoj Bošnjačkoj kulturi i tradiciji, čuvati svoj maternji bosanski jezik, a uz to upoznati se i družiti sa svojim vršnjacima i zemljacima te biti koristan član norveškog društva i naše zajednice.

AKO TEBE
NEKO PITA...

IDEŠ LI U
MEKTEB TI?

08 MEKTEB

Denizalova
SEHARA

Ako tebe neko pita

Ako tebe neko pita
Ideš li u mekteb ti?
Odgovori njemu odmah,
Neka znaju ljudi svi.

Rado idem ja u mekteb,
I bez njega ja ne mogu,
Klanjati sam naučio,
Sedždu činim dragom Bogu.

Drugari su moji tamo,
Mi pratimo istu stazu,
Zajedno smo u mektebu,
Zajedno smo na namazu.

U mektebu djeca uče,
Bolji ljudi da postanu,
Da vjeruju u Allaha,
U Islamu da ostanu.

SA BIŠMILLOM SVE
POČETI TREBA

08 MEKTEB

SA BISMILLOM IZ
KUĆE KRENUTI

Denizalova
SEHARA

Sa Bismillom

Sa Bismillom sve početi treba,
Ustajati i leći spavati,
Sa Bismillom iz kuće krenuti,
Sa Bismillom sadaku davati.

Sa Bismillom i život je ljepši,
Sa Bismillom živi se bez straha,
Sa Bismillom zapostiti treba,
I postiti u ime Allaha.

Sa Bismillom u školu se kreće,
Tad se ima mnogo više volje.
Zadaća se sa Bismillom piše,
Sa Bismillom ocjene su bolje.

Sa Bismillom sve ide po planu,
Sa Bismillom podjeli se sreća,
Tuga brže sa Bismillom prođe,
Sa Bismillom radost je još veća.

Sa Bismillom život ima smisla,
Sa Bismillom dani nisu sivi,
Svaki rad se sa Bismillom počne,
Sa Bismillom i ljepše se živi.

Ilmihal

Na polici mnogo knjiga,
Neke stare, neke nove,
Ali jedna posebna je,
Ilmihal se ona zove.

Uzimam je jako često,
I čitam je svakog dana,
To je knjiga o Islamu,
Našoj vjeri napisana.

Posebna je ovo knjiga,
Drago mi je svako slovo,
Jer je Islam u mom srcu,
Uvijek saznam nešto novo.

Želim iz nje da naučim,
Mnoge sure, mnoge dove,
Draga mi je ova knjiga,
Ilmihal se ona zove.

Besplatno...

iMekteb App

Preuzmi besplatno iMekteb app
na svoj pametni uređaj!

DOWNLOAD NOW

 www.izbih.no

Mobilna aplikacija
Islamske zajednice
Bošnjaka u Norveškoj

Rekao je Uzvišeni Allah:

„Čitaj, u Ime Gospodara tvoga koji stvara, stvara čovjeka od
ugruška! Čitaj, plemenit je Gospodar tvoj, koji poučava peru,
koji čovjeka poučava onome što ne zna!

INTERVJU

sa biznismenom i vrijednim džematlijom Adnanom Ramićem

Na samom početku ovog razgovora dozvolite mi da vas poselamim i zaželim ugodan boravak u našem džematskom objektu u Drammenu, od ove godine sjedištu redakcije BH Glasnika!

Alejkumu selam, dragi Derviš efendija. Hvala na ukazanom povjerenju i pozivu da kažem nekoliko rečenica o sebi, zajedničkom angažmanu i aktivnostima u našem džematu i Islamskoj zajednici u Norveškoj.

Možete li se ukratko predstaviti za naše čitaoce?

Rodjen sam u Janji, mjestu nedaleko od Bijeljine, 1969. godine prošloga vijeka. Osnovnu školu završio sam u Janji, a srednju u obližnjoj Bijeljini. Nakon toga odlazim na odsluženje vojnog roka u Sarajevo. Krajem 80-tih godina, nekako pred rat u Bosni, desila se izmjena zakona kojim je data mogućnost otvaranja privatnih preduzeća. U tom periodu, moj otac Muhamed i ja

otvorili smo naše prvo preduzeće. Bila je to firma za trgovinu i promet.

Možete li nam nešto reći o vašem dolasku u Norvešku?

Na početku agresije na našu Bosnu, Bijeljina i Janja bila su prva mjesta koja su okupirana, a zločine nad nedužnim ljudima činili su takozvani «Arkanovci». Veliki dio građana sa tog područja, iz straha za vlastiti život, izbjegao je izvan Bosne, najviše u zemlje Evropske unije. Uz njih, bila je i moja porodica.

Zahvaljujući dragom Bogu, a uz podršku mog dobrog amidže Rife-ta, nek mu je rahmet dobroj duši, i strine Behke, moji roditelji su neka-ko stigli do Norveške. Smjestili su ih u prihvatni centar u Hvalstadu pored Askera. U njihovoj pratnji bila je i moja supruga Enisa, tada trudna sa našim sinom Arminom. Krajem 1992. godine sam im se i ja pridružio.

Kako biste opisali vaš boravak u Norveškoj, od prvog dana do danas?

U prvim danima u Norveškoj bilo se teško naviknuti na kratke, tmurne i kišne dane naše prve zime u Norveškoj. Međutim, kao što kaže naš narod, čovjek se na sve navikne, pa tako i na norvešku zimu. Vremenom smo zavoljeli ovu lijepu zemlju i njene stanovnike. Zahvalni smo Bogu dragom da smo imali šansu doći baš u Norvešku. Zemlju kojoj ne možemo zaboraviti da nam je izišla u susret u najtežim trenucima naših života.

S vremenom smo počeli učiti norveški jezik, tako da smo poslije relativno kratkog vremena počeli komunicirati i pomalo se sporazumijevati na norveškom jeziku.

Danas vodite uspješan porodični biznis? Je li bilo teško doći na nivo na kojem ste danas?

Pošto sam po prirodi otvoren i volim komunicirati s ljudima, nije mi bilo teško da jedne prilike, čekajući da se otvori prodavnica, a ugledavši jednog čovjeka koji je radio u blizini, uspostavim komunikaciju s njim.

Ispostavilo se da je to bio vlasnik firme kojoj je trebalo radnika. Tako sam, sedam dana poslije tog razgovora, sredinom 1993. godine dobio stalno zaposlenje u firmi Pocur Hjelset. Martin Hjelset, tako se zvao čovjek kojeg sam tada sreo, bio je čovjek koji me je podučio novom zanatu, vodoinstalacijama i grijanju. U toj firmi sam proveo 10 godina i uz Martina naučio mnogo životnih mudrosti.

Nakon što je ponestalo poslovnih izazova pokrenuo sam vlastitu vodoinstalatersku firmu. I u novom poslu sam imao veliku podršku moga staroga šefa Martina, što mi je olakšavalo i ulijevalo sigurnost. Svakako je bitno napomenuti i veliku ulogu moje porodice, moga oca i supruge Enise koji su u mnogim izazovnim situacijama bili korektivni faktori i osobe koje su doprinosile ispravnijim odlukama.

Danas sam jako ponosan na sve ove osobe koje sam spomenuo.

Kako je biti poslovni čovjek, a Bosanac, ovdje u Norveškoj?

Kako je vrijeme prolazilo mi smo se usavršavali i gradili kvalitetan tim saradnika koji su itekako doprinijeli našem uspjehu tako da smo do danas ostvarili zapažene rezultate. Ono na što sam posebno ponosan jeste da smo osnovali firmu u našoj Bosni koja djeluje i napreduje evo već 11 godina. Vrijedni tim ljudi na čelu sa direktorom Almirom Osmanbašićem iz godine u godinu ostvaruje sve bolje rezultate. Uz ovaj tim ljudi spomenut ću i Radu Novaković, koja je knjigovodstveni stručnjak. Uz sve ostvarene rezultate tu vidimo još prostora za napredovanje i povezivanje naše dvije drage domovine, od podrške u prenošenju znanja i tehnoloških dostignuća do obrazovanja novih kadrova koji mogu biti bitna poveznica u razvoju poslovanja na relaciji Bosna - Norveška.

Kako izgleda jedan vaš, uobičajeni, radni dan?

Moj uobičajeni radni dan počinje od sabaha a završava negdje oko 18 sati, u zavisnosti od posla koji je taj dan u planu. Često je to pregled situacije u firmi, sastanci sa poslovnim sardnicima i mušterijama, inspekcije i izlazak na teren, proračun poslova itd. Uz sve formalne obaveze i poslove koji su dio svakodnevnice, poseban akcenat stavljamo na ljudske resurse i međuljudske odnose.

Smatram da veliki potencijal, a koji nažalost nije najbolje iskorišten, leži u uvezivanju i kvalitetnijim odnosima i među nama Bosancima, odnosno Bošnjacima. Smatram da tu ulogu igra i treba da ima naš džemat.

Znamo da ste dosta doprinijeli tokom izgradnje i renoviranja našeg džematskog centra u Drammenu. Šta vas je ponukalo da budete dio te uspješne i pozitivne priče?

Kroz protekle akcije na čelu sa našim dobrim imamom i džematlijama uspjeli smo prvo obezbjediti, a zatim i renovirati reprezentativan objekat koji će, ako Bog da, prerasti u još veći i bolji džematski kulturni centar Bošnjaka u Drammenu, pa i šire.

Nadam se da ćemo u narednom periodu imati priliku da učestvujemo u izgradnji budućeg kulturnog centra i u Oslu. Za taj projekat stojimo na raspolaganju svim srcem i resursima. Jer sve te aktivnosti doprinose očuvanju i razvijanju našeg identiteta, a i bošnjačkom povezivanju kako personalno tako i kroz poslovnu saradnju.

Šta biste poručili našim čitaocima, a posebno omladini?

Veliki broj naših džematlija su vrsni stručnjaci u svojim poslovima i kao pojedinci su jako uspješni, međutim mi samo zajedno možemo ostvarivati bolje rezultate. Nadam se da će naše džematlije prepoznati važnost udruživanja pa da s vremenom imamo naše firme udružene kroz neki vid korporacije ili holdinga na zdravim ekonomskim i personalnim odnosima.

U tim aktivnostima svakako vidim naše mlade generacije koje su rođene ovdje i koje ovdje stasavaju. Njima poručujem da imaju veliku mogućnost da naprave velike iskorake prema norveškom društvu i tržištu, jer naši mladi su izuzetni studenti, zaposleni, vrijedni i integrisani u ovo društvo, usto i poliglote.

To je taj most koji trebamo graditi između nas ovdje, ali i prema našoj domovini.

Moj uobičajeni radni dan počinje od sabaha a završava negdje oko 18 sati...

Zaboravljeni heroj dedo Mustafa Ostrvica

U posljednjoj agresiji na našu domovinu na hiljade znanih i neznanih junaka pokazalo je zavidno herojstvo i po ko zna koji put dokazalo da Bosna ima svoje kćeri i sinove koji će uvijek bdjeti na braniku dina i domovine. Mnogi od njih bili su neustrašivi mladići, spremni i živote dati u odbrani rodne grude.

Iako su bili nespremni za rat, u patikama i farmericama, slabo naoružani, bez osnovnih materijalno-tehničkih sredstava, njihova hrabrost, vjera u Boga, zajedništvo, borbeni duh i odnos prema domovini ostat će upamćen kao čudo bosanskog otpora i opjevan u mnogim patriotskim pjesmama.

Uz te hrabre mladiće koji su od agresora branili svoje mahale, bilo je i onih koji su bili u poznim životnim godinama. Iako niko od tih ljudi nije očekivao da pomažu odbranu domovine, čak ni u pozadini, duboko iza borbenih linija, neki su hrabro, s puškom u ruci, stali u odbranu svoje domovine.

Ovom prilikom želimo da vam ispričamo fascinantnu, pomalo nevjerovatnu priču o dedi Mustafi Ostrvici iz Džemilić Planja, mjesta u okolini Tešnja. Mustafa je početkom agresije na Bosnu već bio ušao u osmu deceniju svoga života. Ipak, godine mu nisu bila prepreka da se priključi 372. Viteškoj „Garavoj“ brigadi Armije Republike Bosne i Hercegovine i da kao dobrovoljac, „uz svoju omladinu“ - kako bi

često znao reći, stane u odbranu rodne grude.

Još prije rata dedo Mustafa bio je nadaleko poznat kao vrstan majstor za pokrivanje kuća i drugih stambenih objekata. Mnoge su porodice u tešanjskom kraju lijepo živjele pod krovom koji je dedo Mustafa napravio svojim rukama. I sam Mustafa živio je lijep, porodični život i sa svojom hanumom Mevlom stekao tri sina i četiri kćerke.

Ni slutio nije da će agresija na Bosnu i Hercegovinu prekinuti njegovu porodičnu idilu i priliku da komšijama pokriva kuće. Kada se ratni vihor približio njegovoj mahali bilo je za očekivati da će Mustafa napustiti zavičaj i iz sigurne udaljenosti očekivati da neko drugi, mlađi, odbrani njegov rodni kraj. Ali nisu dušmani mogli računati s činjenicama da dedo Mustafa neće mariti za sebe, da neće uzmaći, niti pobjeći, niti se izvlačiti pokazujući na svoje godine, a daleko od toga da će se bojati silnih neprijateljskih topova. Bez razmišljanja se prijavio u redove Armije RBiH.

Stao je ponosni dedo, stameni Bošnjak na bedem odbrane tešanjskog kraja od prvog dana i u rovovima proveo cijeli rat.

Kada su ga jedne prilike, u maju 1994.godine, upitali šta bi uradio kada bi mu zabranili da ide u borbu, kratko je prokomentarisao: „Kada bi me vezali ja bih se otkinuo i krenuo u borbu“. I zaista je tako bilo, učestvovao je dedo Mustafa kao dobrovoljac u mnogim bitkama.

Na samom početku rata, uspostavio je ovaj hrabri čovjek sa svojim sinom borbenu liniju prema neprijateljskim položajima nedaleko od svoga sela i sa lovačkom puškom branio Džemilić Planje. Liniju je branio s lovačkom puškom koju nije ostavio do kraja rata. Znao je da su slabo organizovani i nejak, pa su taj nedostatak nadoknađivali mudrošću i hrabrošću. Opisujući kako je izgledao početak ratnih dejstava govorio bi: „Ja i moj sin sami držimo liniju, ja naredao klada, a sin za slamom i tako noćimo...i malo po malo počnemo jačati...“ Kada su ga upitali kako je izgledala odbrana od neprijatelja, odgovorio bi: „Pripucam iz karabina odavde, pa pritrčim pola kilometra u noći pa opet iz druge njive...na tri mjesta se prebacim pa pripucam da misle da nas ima više.“ Tako se gradila linija odbrane dok Armija Republike Bosne i Hercegovine nije stasala u vojnu silu sposobnu da se odupre neprijatelju. Nedugo zatim uspostavljen je sistem odbrane, dok su rovovima učvršćene borbene linije. Znao se ko, kada i koliko dugo čuva određenu liniju.

Jedino za Mustafu nije važno pravilo da poslije smjene ide kući da se odmori, nego je na prvoj borbenoj liniji znao ostati po dva, tri dana. Po svjedočenju njegovog unuka Muhameda i drugih saboraca, kada bi se vratio kući imao je običaj kazati supruzi Mevli: „Vidi ženo šta ima od hrane pa ako zapuca da mogu „odletiti“ gore na liniju da pripomognem. A sigurno mi je i omladina gladna.“

Prema svakome Mustafa se lijepo ophodio i pokazivao poštovanje, ali njegov odnos prema omladini bio je fascinirajući. Jednostavno, volio je omladinu, a i omladina svoga dedu. Kada bi krenuli neprijateljski napadi, povikao bi: „Omladino, sklonite se u rove, a ja ću osmatrati. Nema veze ako se meni nešto desi, svakako sam star.“

Znao je za njihove mladalačke želje i potrebe. Savjetovao bi ih i razgovarao o temama bliskim omladini. Često bi umjesto njih preuzimao smjene na borbenim položajima, govoreći da je pred njima život, a da se on našivio.

Hvala Allahu, dž.š., dedo Mustafa Ostrvica iz rata je izašao živ i zdrav. Ipak, tokom skoro četiri godine žestokih ratnih sukoba, zadesilo ga je mnogo teških porodičnih iskušenja. Naime, njegov sin Ramiz pao je kao šehid na prvoj borbenoj liniji, dok su druga dva sina teško ranjeni. Uz njih, dedo Mustafa izgubio je i dva unuka, šehide Vehida i Dževada, te mnogo bliže rodbine i prijatelja.

Ipak, samo jaka vjera u Allaha, dž.š., omogućila je dedi Mustafi da ne klone duhom i da koliko je to moguće prebrodi spomenuta iskušenja.

Da nije klonuo duhom zorno svjedoči i intervju koji je dao pri kraju rata. Na pitanje: „Jeste li vi bosanski vojnik?“, Mustafa je odgovorio: „Ja sam Bosanski vojnik, naša sva tri naroda vojnik, al' pošten čovjek vojnik.“ Na pitanje da li ima dokument kojim to potvrđuje, pokazuje vojnu iskaznicu i nastavlja: „Imam papir, od prvoga dana sam registrovan, šest ljljana.

Vojnik sam u odbrani naše zemlje i nastavljam dalje.“ U daljenjem toku intervjua, opisao je jednu dramatičnu situaciju kada je u njegovoj blizini palo preko 50 granata iz minobacača, koje na sreću nisu pogodile metu. Zatim su gađali, kako je Mustafa pojasnio, pet puta iz topa, da bi jedna od granata progulila zemlju na rovu, ali se geleri nisu rasprskali u njegovom pravcu. U takvoj, po život opasnoj situaciji, podiže se iz rova i doziva neprijateljskog vojnika koji ga je gađao, riječima: „Priđi mi brate bližeee, hajde, hajde, hajde ovamo da te dokučim...“ A onda, ovaj sedamdesetpetogodišnjak, svoj govor nastavlja riječima koje isijavaju njegov patriotizam i hrabrost: „NE DAM, NE DAM svoj prag do zadnjeg metka, do zadnjega dana i borit ću se koliko god mogu sa svojom omladinom.“

Mustafin odnos prema svojoj rodnoj grudi i riječi podrške i optimizma koje je izgovarao prema drugima, a najčešće prema omladini trebale bi biti ideja vodilja svih patriota naše zemlje. I nakon rata nastavio je biti od koristi ljudima oko sebe u granicama svojih mogućnosti. Vratio se Mustafa onome što mu je od mladosti bilo blisko, svojim zanatima. Kada je vidio da narod ima mnogo neiskorištenog voća koje truhne, počeo je praviti takozvane drvene stupe i torkulje, odnosno drobilice i cjediljke za voće, najčešće za jabuke. Njegove komšije su govorile da nije mogao napraviti dovoljan broj torkulja koliko je ljudi dolazilo i tražilo upravo Mustafine torkulje.

Ni u ratu ni u miru nije sjedio skrštenih ruku, niti se žalio. Uvijek je bio pozitivnog stava, spreman da pomogne. Iako mu nije dodjeljen, on je za nas nosioc zlatnog ljiljana, a kojeg je nosio u svome srcu od prvog do zadnjeg dana rata. Iako je bio jako skroman i nenametljiv, Mustafa je zaslužio i zadužio sve nas da se o njemu priča i da se nikada ne zaboravi njegova zasluga u odbrani naše domovine.

Heroj Mustafa Ostrvica preselio je na Ahiret 2005. godine u 85. godini života, a ukopan je u svome rodnom mjestu.

Na kraju ove priče o našem heroju sjećamo se izreke u kojoj se kaže: „Mnogo je onih koji su na dunjaluku poznati, a na nebesima nepoznati, a mnogo je i onih koji su na dunjaluku nepoznati, ali su na nebesima poznati“.

Molimo Allaha, dž.š., da Mustafa bude od poznatih na nebesima, a naša je dužnost da kazujemo o njegovoj hrabrosti na dunjaluku.

Neka mu Milostivi podari lijepi džennet u društvu njemu najmilijih.

www.izbih.no

iMekteb

Preuzmite besplatno
iMekteb app na svoj
pametni uređaj!

Islamska zajednica Bošnjaka
u Norveškoj

DRAMMEN

DŽEMATSKO DRUŽENJE

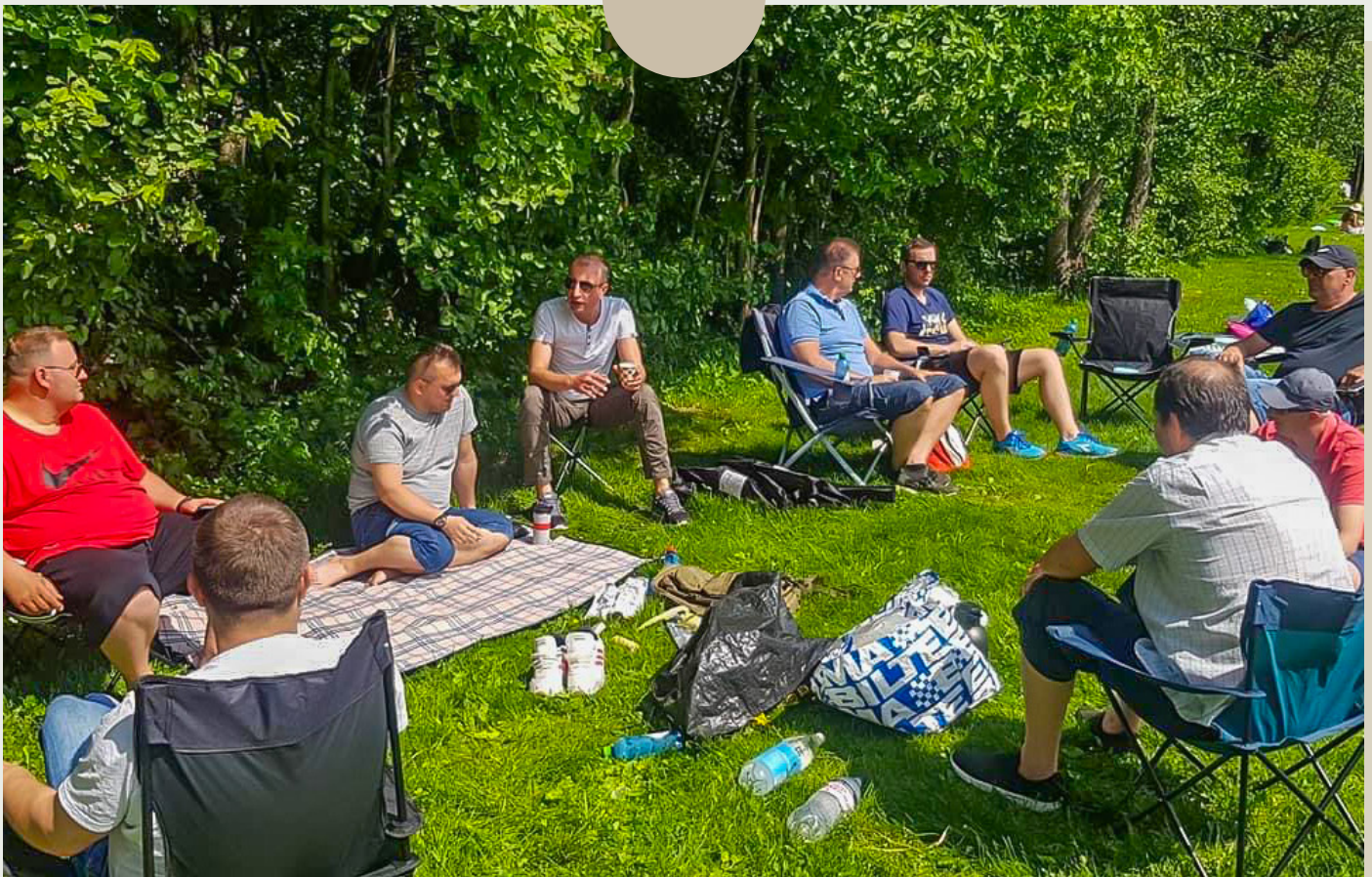
Početkom juna organizovali smo prelijepo druženje u blizini Drammena. Iako se prijavilo 60, na druženju se pojavilo nešto preko 70 džematlija iz Drammena, Sandea, Askera, Sandvike i Hønefossa.

Preljepo vrijeme, ugodan ambijent, obavljanje namaza, društvo za poželjeti i ukusan ručak odlika je ovog, možemo slobodno reći, jednog od ljepših druženja u našem džematu.

Posebno nam je drago da su nam se pridružile starije džematlije kojima je ovo druženje bilo veliko osvježanje. Hvala Zehta, Alma, Fatima, Šida, Besima, Šaha...

U fotogaleriji pogledajte kako je proteklo ovo džematsko druženje.

Drammen – Godišnjica kupovine džematskog objekta

U ponedjeljak, 16. avgusta, obilježili smo tri godine od kupovine džematskog objekta u Drammenu.

Bila je to prilika da se prisjetimo samih početaka i evociramo uspomene na džematske akcije koje su nas dovele u priliku da kupimo prijeko potrebni objekat u kojem će svoje mjesto naći sve generacije naših džematlija, od najmlađih do najstarijih.

Već sada to je reprezentativan objekat u kojem obavljamo namaze, držimo predavanja, okupljamo se raznim povodima i provodimo

ugodno vrijeme u međusobnim razgovorima i sijelima. Hvala svima koji su doprinijeli da danas imamo džematski objekat na ponos svih nas.

Početak mektebske godine

Džemat

Drammen

Sredinom avgusta započela je nova školska, a time i mektebska godina. Iskoristili smo priliku da održimo svečani čas na kojem smo našim polaznicima zaželjeli uspješnu mektebsku pouku.

Bila je to prilika da se upoznamo sa novim, mladim, polaznicima koji su se upisali od ove mektebske godine.

U saradnji sa roditeljima dogovoreno je da i ove godine imamo mektebski kurban, a roditelji će finansijski podržati ručak za polaznike mekteba, što je dugi niz godina naša tradicija.

Obavljanje namaza i ručak dio su aktivnosti koje mekteblije redovno upražnjavaju tokom održavanja mekteba.

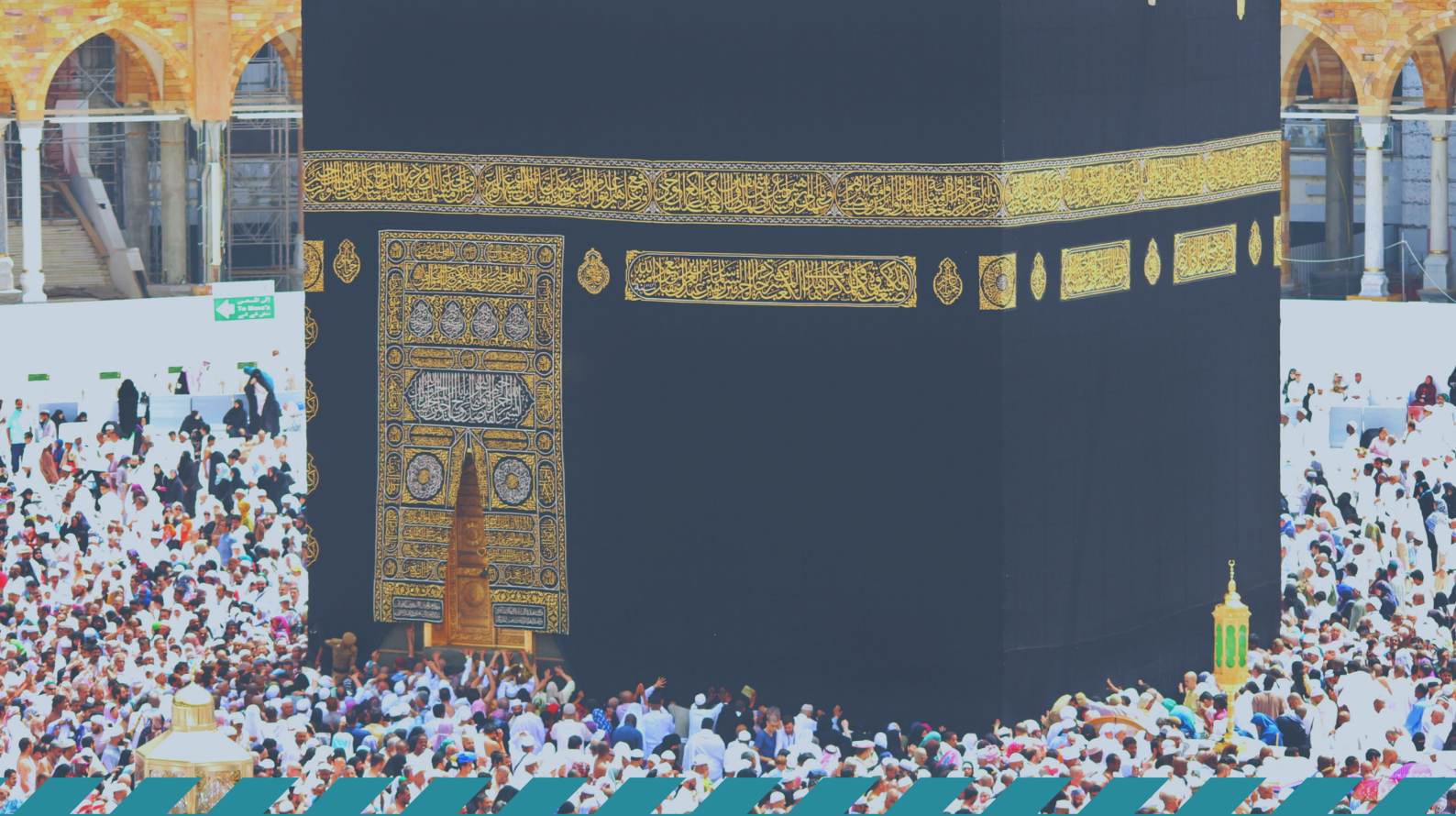

DRAMMEN: SPORTSKE AKTIVNOSTI U DŽEMATU

Već nekoliko godina u našem džematu djeluje grupa sportskih entuzijasta koji se okupljaju svake hefte kako bi se družili i uz sportske aktivnosti održavali kondiciju i brinuli o svome zdravlju. Osim igranja lopte, prilika je to da se porazgovara i dogovore novi projekti. Iako se broje postignuti golovi, presudno je ugodno druženje i pozitivna atmosfera, puna uvažavanja i respektovanja suparničke ekipe.

Često se desi da u cijeloj utakmici ne bude niti jedan prekršaj.

Nadamo se da će se ovakve lijepe aktivnosti nastaviti i u narednom periodu, ako Bog da.

DRAMMEN: ZAVRŠNICA MEKTEBA

Sredinom juna svečanim mektebom okončana je mektebska godina. Iako smo završni mekteb održali online, radi simboličke vođen je iz naše prelijepe džamije.

Opšti je dojam da su djeca u ovoj godini jako napredovala i da smo svi zajedno zadovoljni postignutim.

Iako nismo planirali, ovaj mekteb bio je poseban iz više razloga, a spomenut ćemo dva:

Bio je to posljednji put da je mektebu prisustvovao naš polaznik Benjamin Ihtimani, koji će svoje učenje o našoj vjeri i školovanje nastaviti u Gazi Husrevbegovoj medresi u Sarajevu.

Tim povodom zaželjeli smo mu hairli školovanje i poručili da od njega imamo visoka očekivanja.

Drugi razlog je Adna Islam. Ona je proučila zadnje harfove u sufari i od nove mektebske godine preuzima Benjaminovo mjesto u grupi koja uči Kur'an.

Na kraju programa, učeći tekbire okončali smo još jednu uspješnu mektebsku godinu.

Zaista smo ponosni na našu malu rajku koja je primjer vrijedne, čestite i odvažne omladine. Ako Bog da budućih lidera našega naroda.

Čestitamo našim polaznicima i želimo im svako dobro!

GJØVIK I LILLEHAMMER:

ZAVRŠNICA MEKTEBA

Povodom završetka mektebske godine, 19. juna, organizovali smo okupljanje polaznika i njihovih roditelja.

Bila je to prilika da polaznici mekteba prouče od onoga što su naučili u protekloj godini i da im se zahvalimo na redovnom prisustvu mektebu te njihovim roditeljima koji su bili ustrajni u realizaciji mekteba.

Napominjemo da se mekteb u ovoj godini organizovao preko online platformi.

Hvala polaznicima mekteba te roditeljima na poklonima njihovom imamu. Posebno hvala našem domaćinu Ademu koji nas je počastio ručkom.

Povodom
završetka
mektebske
godine...

DŽEMATSKO DRUŽENJE U SVARSTADU

U subotu 20. juna, u prelijepom ambijentu na izletištu pored Svarstada u Vestfoldu, održano je druženje džematlija.

Ovo već tradicionalno druženje ove je godine privuklo veći broj džematlija sa područja Vestfolda i Drammena. Bila je to lijepa prilika da se, uz nezaobilazne specijalitete sa roštilja,

veći broj članova naše zajednice okupi, razgovara i druži u prirodi.

Islamska zajednica se i ovim putem zahvaljuje svima koji su na bilo koji način doprinijeli održavanju ovog skupa a naročito džematlijama iz kommune Svarstad čija je pomoć u samoj organizaciji druženja te pripremi hrane i ovoga puta bila dragocjena.

Ovo već tradicionalno druženje ove je godine privuklo veći broj džematlija...

Sjećanje na 22. juli 2011.

U NORVEŠKOJ

SJEĆANJE

Sjećanje na 22. juli 2011. u Norveškoj: Mračan dan za svijetlu budućnost

Na ostrvu Utøya izvršen je masakr prilikom kojeg je brutalno ubijeno 69 djevojaka i mladića, pripadnika norveške Radničke partije.

Dvadeset i drugi dan u julu, u Norveškoj se obilježava kao sjećanje na jedan od najmračnijih dana u historiji ove sjevernoevropske zemlje.

Ove godine se navršilo deset godina od masakra i brutalnog ubistva 69 djevojaka i mladića, koji su pobijeni u nezapamćenom terorističkom napadu. Svi ubijeni su bili pripadnici norveške Radničke partije, okupljeni na ostrvu Utøya u svojevrsnoj partijskoj ljetnoj školi. Nešto ranije, sve je počelo napadom na zgradu norveške Vlade u centru glavnog grada Osla. Tom prilikom, eksplodirala je auto bomba, raznesena je glavna zgrada, a poginulo je osam osoba. Sve se desilo 22. jula 2011.

Deset godina kasnije, 22. jula 2021. godine u cijeloj Norveškoj je obilježena deseta godišnjica tog bezumnog djela. Svi koji nešto znače u norveškoj politici učestvovali su u tom obilježavanju i prisjećanju na "najmračniji dan norveške novije historije". Sva obraćanja su sadržavala jednu bitnu nit-poveznicu: borba protiv snaga ekstremnog radikalizma treba da bude svakodnevnica. Sjećanje na dan kada je u tom strašnom terorističkom napadu izgubilo svoje živote 77 Norvežana nikada ne smije biti zaboravljen.

Na svim ovim komemoracijama Bosanci i Hercegovci su imali predstavnika: Senaid ef. Kobilica, glavni imam Islamske zajednice Bošnjaka u Norveškoj i rukovodilac organizacije "Muslimanska mreža za dijalog" (Muslimsk dialognettverk).

Senaid ef. Kobilica je imao i svoj nastup tokom vjerske ceremonije u glavnoj crkvi u Oslu, kao lider organizacije "Muslimanska mreža za dijalog". Kako je objavljeno na stranicama ove organizacije, on je govorio u ime ljudi različite vjere, životnih pogleda, boje kože i kulture. On je, prije svega govorio u ime ljudi, jer su svi prijatelji, komšije, djeca, kolege i poznanici. "Jer svi poznajemo iste osjećaje,

poznajemo tugu i gubitke, život i smrt!"

Ovom prilikom valja podsjetiti da je Senaid ef. u vremenu nakon terorističkog napada sudjelovao u dženazi/sahrani, jedne od žrtava terora, osamnaestogodišnje Bano Rashid, zajedno sa svećenicom Anne Marit Tronvik. To je zapaženo kao jasan dokaz tolerancije. Zbog toga su ovo dvoje dobili Nagradu tolerancije za 2011. godinu, koju je dodijelila Novinarska loža norveške skupštine.

Sjećanje na ovaj dan, kaže ef. Kobilica, još uvijek je teško i bolno. Ali važno je da se iz svega izvuku pouke koje će još više pojačati principe tolerancije. Vrlo je važno da se mladi i djeca upoznaju sa tim teškim događajima - da se to sjećanje prenese na generacije koje dolaze.

I da se upotrijebi kao jaka i važna odbrana protiv mržnje koju možemo osjetiti i ovdje i na drugim stranama. Samo znanje i obrazovanje sprečavaju mržnju i netoleranciju.

I ništa manje važno nije ni to da se daleko više pažnje posveti žrtvama i njihovim porodicama, koje ni dan danas, nakon deset godina, nisu prevazišli traume izazvane ovim zločinom. Na čitavom norveškom društvu je odgovornost da se žrtvama pomogne maksimalno korektno.

U sjećanju na 22. juli 2011. godine učestvovala je skoro pa čitava Norveška.

Obilježavanje je posebno emotivno bilo u Oslu. Od jutarnjih sati pa do večeri nizale su se manifestacije pod jedinstvenim motom: "Nikada nećemo zaboraviti". U 19 sati je bio minut šutnje za sve žrtve, a sat na gradskoj vijećnici je otkucio 77 udaraca. Zaustavljen je sav saobraćaj na minut, a Norvežani su stajali mirno.

Glavna završnica ovog obilježavanja se odvijala u velikoj dvorani Spektrum, uz učešće svih značajnih političara i predstavnika drugih važnih organizacija. Među njima je bila zastupljena i organizacija

Senaid Kobilica
Imam

"Savjet za saradnju za vjeru i život". Trinaest predstavnika različitih vjera i kultura je na glavnoj završnici obilježavanja predstavljeno kao primjer dobre saradnje, uprkos tome što predstavljaju različite vjere i poglede na život.

Iako nismo istomišljenici po pitanju mnogih stvari na temu vjere i životne kulture, ipak uspijevamo izgraditi naše zajedništvo i saradnju na osnovu promovisanja ljudskih prava, slobode vjere i izražavanja. Ako jedni mogu živjeti vjeru i životne poglede, onda i svi ostali moraju imati ista prava.

Nakon zbivanja 22. jula 2011., norveško društvo je nastojalo prevazići mržnju i vjersku i rasnu netoleranciju. Norveška je prva evropska država koja je donijela akcioni plan protiv

diskriminacije i mržnje prema muslimanima (islamofobije).

Jedna od preživjelih žrtava ovog terorističkog napada je Emma Martinović, Sarajka koja živi u Norveškoj. Ona je, u to vrijeme, bila predsjednica omladinske organizacije norveške Radničke partije za oblast u kojoj živi.

Ona kaže da su ovih deset godina bile veoma duge, mada se ponekad čini da prolaze brzo. Ono što je zabrinjavajuće je mržnja koja je još uvijek vidljiva u društvu. Borba protiv te mržnje se mora nastaviti i svaki pojedinac treba u njoj učestvovati. Nemojmo samo govoriti "nikad nećemo zaboraviti" - dokažimo to konkretnim djelima!

Fahro Konjhodžić

Obilježena 26. godišnjica genocida

Građani Bosne i Hercegovine sa adresom u Norveškoj i ove godine su raznim programima obilježili godišnjicu genocida u Srebrenici. Prvi je bio vjerskog karaktera i održan je u Bosanskoj džamiji u džematu Oslo, u petak, 9. jula 2021. godine, kada su, osim džuma-namaza i hutbe posvećene Srebrenici, proučeni Jasin i tevhid pred dušu svih šehida brutalne agresije na Bosnu i Hercegovinu.

Drugi dio programa u glavnom norveškom gradu održan je u Centru za Holokaust i vjerske manjine, gdje su u okviru programa posjetioци mogli pogledati stalnu izložbu o Srebrenici i bogat program koji je priredio Savez udruženja BiH građana u Norveškoj koji je krovna organizacija svih bosanskohercegovačkih udruženja u ovoj skandinavskej zemlji.

Program je između ostaloga sadržavao obraćanje predstavnika spomenutog centra Øivinda Kopperuda, predsjednika Saveza Inana Begića, video-obraćanje iz Memorijalnog centra Almase Salihović, video obraćanje ambasadora BiH u Norveškoj Nedima Makarevića, te prezentaciju umjetnika Elmedina Žunića direktnim video linkom.

Program je završen premijernim prikazivanjem filma "Quo Vadis, Aida?", koji je sve prisutne podsjetio na strašne događaje iz jula 1995. godine.

Zbog važećih mjera protiv širenja korona virusa broj prisutnih je bio ograničen na 50 osoba.

– Mnogi građani Bosne i Hercegovine, prijatelji BiH iz Norveške, predstavnici udruženja i Islamske zajednice su se odazvali na ovogodišnje obilježavanje a Savez udruženja je obezbijedio prenos putem svoje Facebook stranice. Ovakvim dostojanstvenim obilježavanjem genocida u Srebrenici građani porijeklom iz BiH uz pomoć i saradnju zvaničnih institucija Bosne i Hercegovine i Norveške njeguju sjećanje na Srebrenicu u ovoj skandinavskoj državi – kaže se u saopćenju Saveza udruženja BiH građana.

iMekteb

Mobilna aplikacija Islamske zajednice
Bošnjaka u Norveškoj

*Preuzmi besplatno **iMekteb**
app na svoj pametni uređaj...*

Islamska zajednica Bošnjaka u Norveškoj

Poslanik,
Muhammed
S.a.w.S.
kaže:

"Čistoća je pola
vjere."

(Muslim).

Podjela bajramskih paketića i završnica mektebske nastave u džematu Bergenu 2020/2021

BERGEN 2020/2021

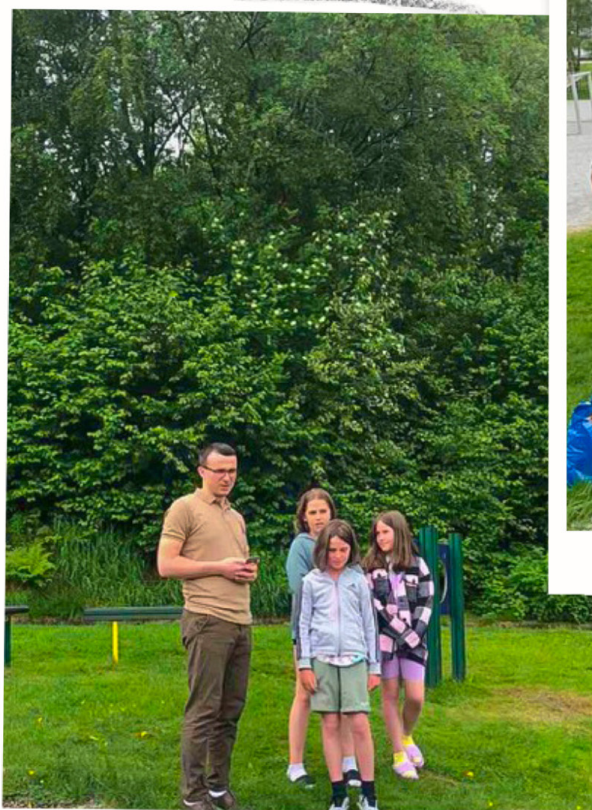
IBRAHIM EF. ŠABIĆ

U nedelju, 06.06.2021. godine u 12:00 sati u krugu Li skole (Li-akroken, 29. 5132 Nyborg) održala se podjela bajramskih paketića i posljednji mektebski sat u ovoj školskoj godini. Bila je to prilika da se čestita djeci i roditeljima na ostvarenom uspjehu na mektebu te poželi ugodno ferije.

Mjesto susreta i podjela paketića na ovoj adresi bilo je zbog sveopće situacije s restrikcijama.

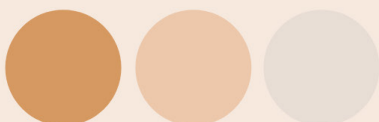
Podjela
bajrovanskih
paketića

Podjela bajramskih paketića i završnica mektebske nastave u džematu Stavanger

U nedelju, 20.06.2021. održana je završnica mektebske nastave i podjela bajramskih paketića. Bila je ovo posebna svečanost jer su se djeca po prvi puta susrela s novom džamijom i džamijskim prostorijama.

Dječija radost, galama i osmijesi su ono što je još jedino falilo našem novom centru u Stavangeru.

Upis u novu metebsku 2021/2022 godinu

u džematu Stavanger

DŽEMAT STAVANGER

U subotu, 21. avgusta 2021. godine u našoj džamiji smo upisali nove polaznike mekteba i održali svečani čas uz prisustvo roditelja.

Upis na mekteb za sve uzraste djece bio je od 12:00 sati. Zbog povećane zainteresiranosti za upis na mekteb djecu smo podjeli u tri grupe:

I grupa dolazi u terminu od 12:00 do 13:15 sati (djeca koja uče u Kur'anu i sufari)

II grupa dolazi u terminu od 13:30 do 14:15

sati (srednja grupa polaznika koja uči u ilmihalu)

III grupa polaznika od 14:30 do 15:15 sati (najmlađi polaznici mekteba)

Mekteb će se izvoditi svake subote u gore navedenim terminima u našem BKC-u Stavanger na adresi Torggata 5., 4307 Sandnes.

Za više informacija kontaktirati džematski odbor ili džematskog imama.

*"Uči, čitaj, u ime
Gospodara tvoga,
koji stvara..." (Kur'an)*

**DŽEMAT
HAUGESUND**

UPIS U NOVU MEKTEBSKU 2021/2022 GODINU U DŽEMATU HAUGESUND

U nedelju, 22. avgusta 2021. godine u našoj džamiji smo upisali nove polaznike mekteba i održali svečani čas uz prisustvo roditelja. Upis na mekteb za sve uzraste djece bio je od 13:00 sati. Planirano je da se ove godine izvodi redovna mektebska nastava svake nedelje u terminu od 13:00 sati.

Za više informacija kontaktirati džematski odbor ili džematskog imama.

WWW.IZBIH.NO

Podjela bajramskih paketića i druženje u Førde-u

U sklopu redovnih obilazaka terena na zapadnoj obali, 12.06.2021. godine u džematu Førde održali smo podjelu bajramskih paketića te druženje djece i roditelja.

Bila je ovo prilika da se izmame dječiji osmijesi te poželi sretan odlazak na ferije svim koji su imali namjeru da putuju. Kao i svaki puta, čestiti i vrijedni domaćini su pripremili salu i organizirali potpun ambijent za djecu i roditelje.

Bajram namaz

Podjela bajramskih paketića i druženje u Førde-u

U džmiji BKC-a Stavanger bajram namaz je klanjao i hutbu održao glavni imam Senaid ef. Kobilica. Bajramska sergija je iznosila 4000 kruna a sredstva će biti utrošena za izgradnju i rekonstrukciju našeg BKC-a Stavanger. Gospodar da ukabuli žrtvovane kurbane i upućene naše dove.

U džematu Haugesund bajram namaz je klanjao i hutbu održao Ahmed ef. Modrić, sekretar naše zajednice. Ove godine džematlije iz džemata Haugesund su u velikom broju bajram namaz dočekali u Bosni i Hercegovini.

Kurs arpaskog pisma za odrasle

u džematu Haugesund

Od ove mektebske godine u džematu Haugesund pokrenut je Kurs sufare za odrasle osobe. Ovo je prilika da se u jesenjim i zimskim danima nauči arapsko pismo i savladaju vještine pravilnog učenja Kur'ana. Kurs se izvodi svake nedjelje u terminu od 18:00 sati.

Preuzmi svoj App...

iMekteb App

Preuzmi besplatno
iMekteb app na svoj
pametni uređaj!

Download now!

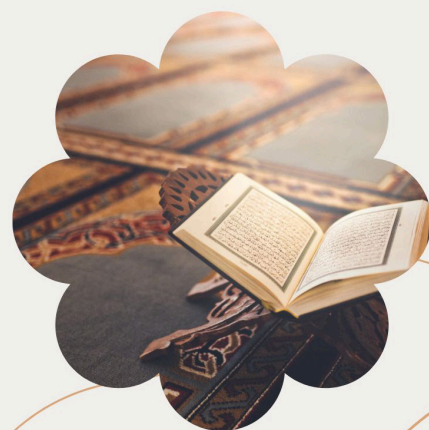

www.izbih.no

Rekao je Uzvišeni Allah:

“...a Allah voli one koji se mnogo čiste.”

Predstavljamo: Džemat Trondheim

Trondheim je grad u norveškom okrugu Sør-Trøndelag, čije je i administrativno središte. Nalazi se oko 500 kilometara sjeverno od Osla. S populacijom od 198.219 (2019.) stanovnika treći je po veličini grad u Norveškoj. Trondheim je smješten na južnoj obali Trondheimsfjorda na ušću rijeke Nidelve.

Grad je danas poznat po Norveškom univerzitetu znanosti i tehnologije (NTNU). Veliki broj bošnjačke omladine iz drugih dijelova Norveške studira ili je studirao u ovom gradu.

Ovom džematu pripada područje sjeverno od Trondheima. Znamo za nekoliko naših porodica koje žive u Bodø, Tromsu, pa čak i Kirkenesu. Naš džemat ima upisanih preko 700 članova.

Prvi efendija u Trondheimu je bio Aljo Halilović, Banjalučanin, zadnji imam uz rat porušene Arnau-dija džamije. U njegovim izvještajima za novine kaže da je na početku 1994-1995. bilo preko 60 djece

u mektebima. Bošnjaci između sebe su se prvi put sreli i upoznali u izbjegličkim kampovima u Norveškoj. U ukolici Trondheima Bošnjaci spominju dva kampa. Imamo džematlije koji su na sjeveru, u izolovanom dijelu Norveške, gdje su prvi put i došli, ostali nekoliko godina da bi se poslije spustili u južnije krajeve. Naš hadžija Emir Krilić kaže da su na početku djelovali u isto vrijeme Ferid ef. i Alija efendija.

Poslije Alje efendije, zvanično je Trondheim pokrивao Ferid ef. Talić. Čovjek je koji je putovao po svijetu i imao internacionalno iskustvo. Bio je prevodilac u Libiji i Iraku. Ferid ef. je radio i djelovao na području srednje i sjeverne Norveške i pokrивao područje koje je veličinom dvaput veće od Bosne i Hercegovine. On je u Islamskoj zajednici Bošnjaka u Norveškoj bio skoro od samog njenog osnivanja 1993. godine. Trudio se da dođe u svaku kuću, da sa svakim džematlijom, bez obzira na godine, popriča i da ga razumije te da mu uputi riječi pohvale i da savjet. Voljele su ga sve džematlije sa kojima je

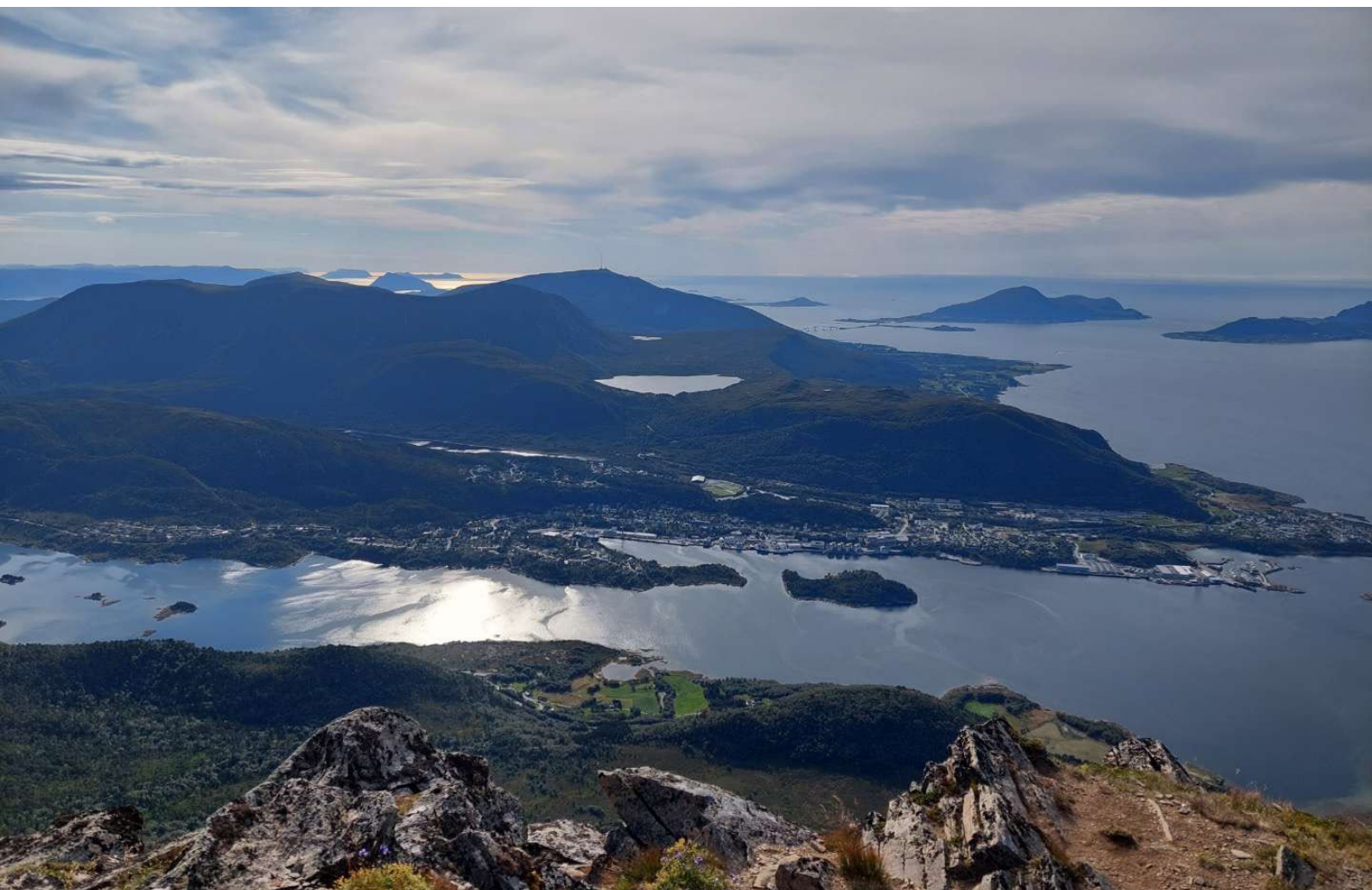
provodio dane obilazeći ih koristeći sva prevozna sredstva. Danima je odsustvovao od svoje porodice, jer htio je da stigne do svake kuće, doma u kojem žive naše džematlije. Ferid ef. je preselio na ahiret 2013 godine. Nakon njega nekoliko godina su dolazili imami-studenti koji su popunjavali prostor i držali kakav-takav kontinuitet, da bi početkom 2017. zaposlen stalni imam. Demografsku sliku našeg džemata u Trondheimu najviše popunjavaju Hercegovci: Mostar, Ljubuški, Čapljina, Počitelj, Prozor. Imamo i Sarajlije, Fočake, Teslićane, Zvorničane, Zeničane, Bugojance, Tuzlake, Banjalučane, Cazinjane. Ukratko, Bosna u malom. Također, naš džemat čini bogatijim i nekoliko porodica sa Kosova.

Sadašnji imam, Osman ef. Mehmedović, započeo je svoje djelovanje u džematu 2017. godine. Kroz mekteb je prošlo i prolazi oko 12 djece. Imam komunicira sa 25-30 porodica računajući Trondheim i okolicu. Godinama naše džematlije koriste prostorije turske džamije, reprezentativnog objekta koji se nalazi na Kolstadu, Nordre Husebytn 13. Za spomenuti je kao jednu stalnu aktivnost da godinama, gotovo svakog vikenda, subotom, džematlije se okupljaju, gdje imamo sijelo, vaz, i namaz u džematu. Pošto je Trondheim studentski grad, živi grad, u centru

grada, Kjøpmans gati, ima „internacionalna“ džamija, MSiT (Det Muslimske samfunnet i Trondheim) koja je godinama aktivna i koja ima svoju web stranicu. Džamija ima dosta volontera i pomaže novopridošlim strancima i kutak je za odmor i upoznavanje.

Ramazani su najaktivniji period godine. Karakterišu ga zajednički iftari i sijela. Teravije u džematu Trondheim, među Bošnjacima se svake godine klanjaju u iznajmljenim prostorijama u borettslagu Kattem, gdje živi nekoliko naših porodica pa prostorije dobijamo po dobroj cijeni kao članovi tog Borettslaga. Džemat je prostorno veoma razućen, tako da smo imali klanjaje na teravijama iz različitih gradova srednje Norveške: Melhus koji je 11 kilometara udaljen, Levanger koji je 100 kilometara od Trondheima, Stjørdal i Orkanger 40-ak kilometara.

Naš narod je aktivan i u humanitarnim aktivnostima. Svi dopisi koje inciraju pojedinci u gradu su bili popraćeni materijalnom podrškom. Naš narod je pomagao porodicama kad su u pitanju smrtni slučajevi. U džematu imamo najmanje 9 hadžija. Znamo da u džematu imamo najmanje 5 doktora. Bošnjaci u Trondheimu redovno organiziraju podjelu bagramskih paketića. Paketeći se dijele i krajem

mektebske godine. Godinama se i džematski roštilj oragnizuje na otvorenom pored mora, ili jezera. Imam par puta sedmično putuje na adrese i biva gost kod našeg naroda. Imamo svoju facebook stranicu na kojoj pišemo obavještenja. Veliki je broj ljudi je živio, a i živi u Trondheim komuni, ali ta druženja između tih pojedinaca nisu prerasla u neku veliku zajedničku aktivnost da se može planirati veliki projekt kao u drugim našim džematima u Norveškoj. Radimo na tome da se naš narod uveže i da zažive naše džematske aktivnosti.

II DIO

Mjesto Brattvåg, u Møre og Romsdal regiji, koje pripada džematu Trondheim, je naselje udaljeno 40-ak kilometara od Ålesunda, a 270 kilometara jugozapadno od Trondheima. U tom mjestu ima 20-ak kuća u kojim živi naš narod. Prezimena našeg naroda u Brattvågu su: Maksumić, Čolić, Pajević, Selak, Merzić, Mešić, Špago, Dedić, Zulić, Bećirović, Brkan. Osim Gradske kod Ljubuškog, ostala mjesta iz kojih dolaze naše džematlije su: Hrušta (Nevesinje), Podveležje, Kalesija. Naši džematlije u Brattvågu su paradigma kako se jedna grupa ljudi, rodbinski povezana, iz istog mjesta u Bosni, isto prezime, naseli u isto mjesto u inozemstvu. Kako su ostali u istom

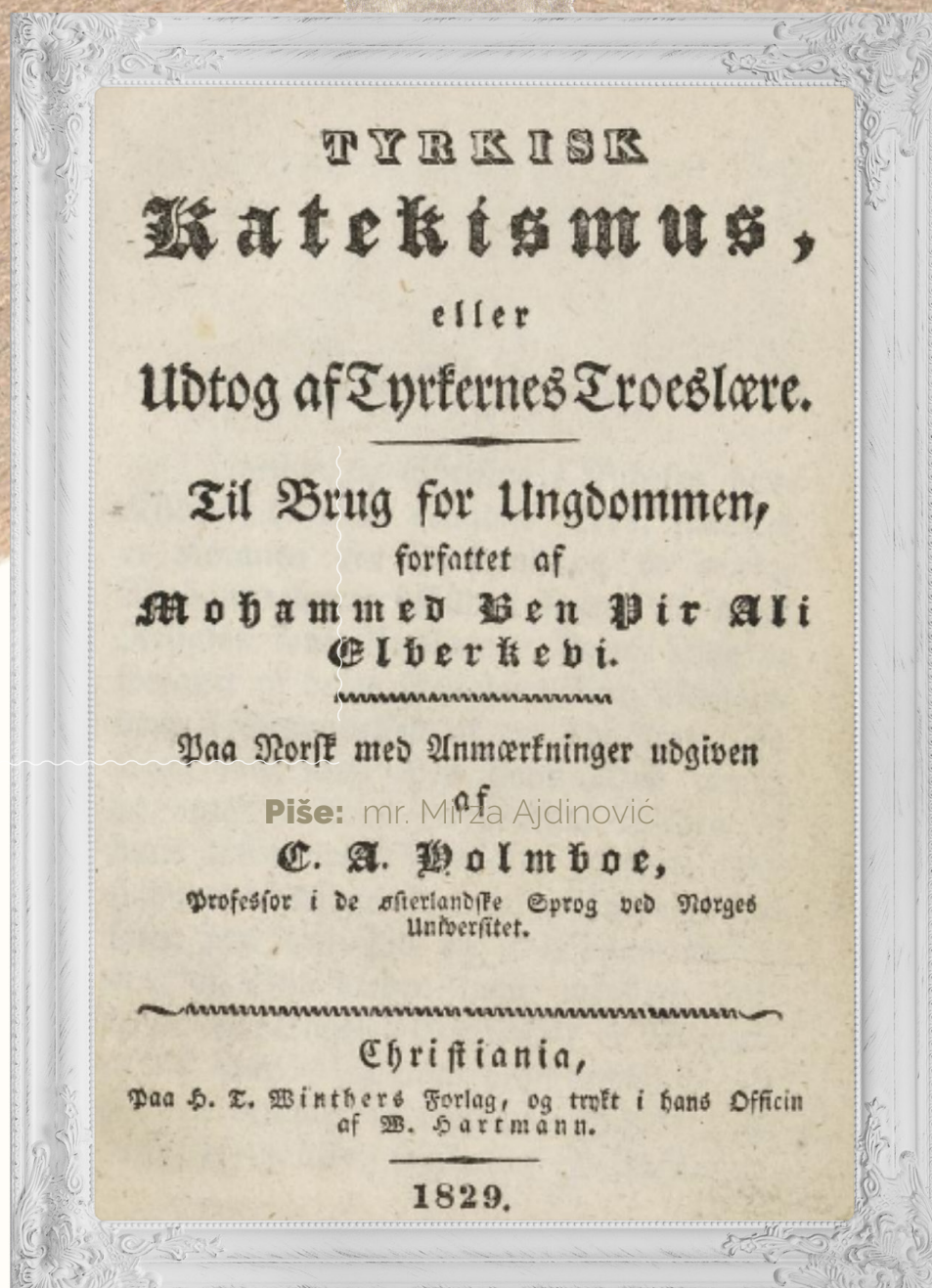
mjestu jeste činjenica i sretna okolnost da su mnogi u tom mjestu našli posao u Rolls Roycu gdje se rade dijelovi za ribarske brodove.

Znamo da naša djeca u Norveškoj već od srednje škole putuju ili stanuju u drugom gradu. A fakultet i posao je prekretnica mnogih da su to drugo mjesto gdje su našli posao izabrali za mjesto življenja. Znamo i primjere da naši roditelji sele za svojom djecom i njihovim poslovnim prilikama. Od nove generacije, djece koja su se rodila u Norveškoj, oko 25 djece je prošlo kroz mekteb u Brattvågu. Možemo reći da su djeca naučila pravilno klanjati i kvalitetno prošli kroz osnovne lekcije o islamu. Svi, gotovo bez izuzetka su dobri učenici u mektebu. Svi muslimani imaju neka prava kod nas, a znamo da je dodatno pravo kad je naš komšija ujedno i naš rođak. U Brattvågu imamo nekoliko generacija koje su se sastavile na jednom mjestu i koji su rodbinski povezani. Imamo najstarije koji su već u penziji, njihovu djecu koja rade, i koji imaju svoju djecu. Ta treća generacija ide u školu, obdanište, ili na fakultet. Rezultat toga što imamo zajednicu naših ljudi na jednom mjestu, žive i druže se, jeste da imamo djecu koja dobro govore bosanski, i po njihovoj priči osjetimo da su tu živi bošnjački, muslimanski običaji. Čuli smo priče i izvještaje da su se u nekim velikim gradovima u inozemstvu pogubile veze između pojedinaca a samim time i bilo kakva akcija da se nešto postigne na zajedničkom (džematskom) nivou. Treba spomenuti da je naša omladina koja radi uglavnom visoko obrazovana.

Godinama u Brattvåg dolazi naša omladina iz Bosne, studenti, softe, i klanjaju teravije. Po reakcijama naših džematlija znamo da su ramazanski dani posebno popunjeni korisnim sadržajima. Prostorije za okupljanja, za Ramazan, i imamske posjete sadašnjeg imama se koriste od našeg džematlije. Imam iz Trondheima jednom mjesečno preko vikenda posjećuje džematlije u Moldeu i Brattvågu. Iznajmljuje se donji sprat kuće koji služi svojoj svrsi i mjesto je susreta gdje se osim vjerskih aktivnosti pogleda utakmica i posjedi. Jedna istina je da uspjeh odgoja i usvajanja vjerskog života i naše bosanske tradicije nije stvar pojedinca. Bitni smo

mi i naša volja da nešto budemo i u šta ulažemo, ali isto je bitan i nezao bilazan jedan muslimanski komšiluk s kojim se živi i druži. Od pravljenja zdravih odnosa sa muslimanima u inozemstvu ovisit će i naša perspektiva i uspjeh da se odgoje pojedinci koji će zračiti islamom. Zanimljivo je spomenuti da je mjesto Brattvåg, donedavno pripadalo komuni čije norveško ime je Haram komuna. Kod muslimana to ime znači da je nešto zabranjeno, nedozvoljeno. Mi možemo reći da naše džematlije žive itekako halal, muslimanskim stilom života u tom mjestu.

PRVI ILMIHAL NA NORVEŠKOM JEZIKU

Prvi ilmihal na norveškom jeziku datira iz 1829. godine. Da, tačno ste pročitali. Prvi ilmihal na norveškom jeziku štampan je i objavljen prije 192 godine, davne 1829. Prijevod izrazito popularnog djela Vasiyyetnâme ("Oporuke") Muhameda Birgivija objavljen na norveškom jeziku kao "Turski katekizam ili odlomci iz vjerske doktrine Turaka: Za potrebe mladih" i rezultat je truda norveškog teologa, filologa i numizmatičara Christophera Andreasa Holmboea.

O prevodiocu Holmboeu

Holmboe je rano pokazao interes za orijentalne jezike. Godine 1818. diplomirao je teologiju (koja je uključivala i hebrejski jezik) s najboljom ocjenom. Godine 1821–22. dobio je stipendiju na Orijentalnoj školi u Parizu, gdje je tri semestra studirao arapski i perzijski jezik. Od 1825. bio je profesor orijentalnih jezika na Univerzitetu u Christianiji (tadašnji naziv Oslo) i tu je dužnost zadržao sve do 1876.

Kao prevodilac radio je prvenstveno sa tekstovima centralnih djela iz arapskog i muslimanskog kulturnog kruga, a njegov izbor karakterizira svojevrsni "standardni repertoar" unutar evropske orijentalistike u 19. stoljeću.

Godine 1880. preveo je zbirku indijskih basni "Kelila i Dimna", djelo koje se smatra začetkom arapske umjetničke proze. Bio je jedan od prvih koji je proučavao veze vikinga sa muslimanskim svijetom. O ovoj interesantnoj temi sam pisao u dva predhodna broja BH Glasnika. Ipak Holmboevo najpoznatije djelo je "Biblijski rječnik" (objavljen 1868.), a kao profesor je učestvovao u radu na novom prevodu Starog zavjeta sa hebrejskog jezika koji je objavljen 1891.

No, u ovom članku ću se osvrnuti na jedno od njegovih najranijih djela objavljeno 1829. godine, norveški prijevod popularnog vjerskog udžbenika (ilmihala), Vasiyyet-nâme odnosno Risâle-i Bergivi iz 16. stoljeća koju je napisao Muhamed Birgivi. Norveški naslov glasi "Tyrkisk Katekismus, eller Udtog af Tyrkernes Troeslære : Til Brug for Ungdommen" (Turski katekizam ili odlomci iz vjerske doktrine Turaka: Za potrebe mladih). Nazivajući prijevod knjige

"katekizam", Holmboe se najvjerojatnije oslonio na Lutherov mali katekizam, koji je bio najrašireniji udžbenik u norveškim školama tog vremena. "Turski" se ne odnosi samo na jezik originala, već i na Tursko-osmansko carstvo kao najistaknutijeg predstavnika sunitskog pravca Islama u to vrijeme. Holmboe navodi da je francuski prijevod knjige Garcina de Tassyja, vodećeg francuskog orijentaliste tog doba, štampane u Parizu 1822. godine, bio osnova za norveški prijevod.

Ko je bio Muhamed Birgivi?

Turski alim Muhammed (sin Pir Alija) Birgivi ili Bergivi/Birkevi/Bergili, dobio je nadimak po mjestu Birgi u blizini Izmiru. Rođen je u Balikesiru 1522. (928. hidžretske), a umro 1573. (981. hidžretske) u Birgi. Temeljne nauke stekao je od oca, a potom institucionalno u Istanbulu. Jedno je vrijeme predavao u istanbulskim medresama, ali je svoj temeljni nastavnički poziv definirao u Birgiji, gdje je predavao u novosagrađenoj medresi.

Na ovu dužnost postavio ga je učitelj sultana Selima II. Bavio se nastavničkim pozivom, pisanjem i propovjedanjem i postao izuzetno važan vaiz i orator.

Birgivi je u stanovitoj mjeri bio konzervativni mislioc, ortodoksni islamski alim. Pisao je djela iz hadisa, dogmatike, etike i gramatike, uglavnom na arapskom jeziku. Veliki broj njegovih djela (registrirano je oko 50) prisutnih na različitim prostorima Osmanskog carstva i sačuvani prijepisi svjedoče da je imao ogroman broj poklonika. Svojom idejom snažno je utjecao na misao u Carstvu i na obrazovanje muslimana u istočnom dijelu Europe.

Historijat Birgivijevog ilmihala Knjiga "Vasiyyet-i Bergivi", "Risâle-i Bergivi" ili "Vasiyyet-nâme" nastala je 1562. godine. Napisana je na turskom jeziku, a najčešće je po autoru nazivana Bergivija. Knjiga se koristila kao osnovni priručnik (ilmihal) u mektebima u djelovima osmanskog carstva više od tri stoljeća. Ona predstavlja osnovni priručnik o sunijsko-hanefijskom učenju i namjenjena je široj javnosti.

Prvi poznati prijevod Vasiyyet-nâme datira iz 1703. i objavljen je u Briselu pod naslovom "Profession de Foi de Mahomet Fils de Pir Ali". Prevodilac nije poznat, a jedini dostupni podaci bazirani na popratnim bilješkama ukazuju da je autor imao jak prezir prema islamu. John Farrington je preveo ovo djelo sa francuskog na engleski jezik 1752. (sa istim opaskama i stavovima kao i u francuskom prevodu), ali je ovaj prijevod ostao neobjavljen. Nijedan drugi prijevod nije objavljen na evropskim jezicima prije Garcin de Tassyjevog prevoda iz 1822. Ovaj prijevod je bio osnov za norveški prijevod 1829.

Nama je također interesantan podatak da je naš reisu-l-ulema Mehmed Džemaluddin ef. Čaušević preveo Vasiyyetnâmu na bosanski jezik i da je djelo štampano na reformiranoj Čauševićovoj arebici 1908. Prijevod je u vremenu od 1908. do 1913. doživio četiri izdanja.

Holmboev prijevod je štampan kao knjižica džepnog formata dimenzija 14x9 cm plavog kartonskog omota. Predgovor od šest stranica koji je napisao Holmboe opisuje vrijednost i potrebu jednog ovakvog djela te njegovog prijevoda. Knjižica od ukupno 76 stranica se sastoji od sedam poglavlja i završnih opaski, koje je također napisao Holmboe. Naslovi poglavlja su slijedeći: Om Gud, Om Englene, Om Guds Bøger, Om Guds, den Ophøiedes, Propheter og om de Hellige, Om det andet Liv, Om Forudbestemmelsen og Forudvirkningen i Om Troen og Religionen.

Knjiga je štampana gotičkim pismom na dansko-norveškom jeziku. Ovo je najčešći i najispravniji izraz za jezik kojim su norvežani pisali tokom 19. stoljeća, pošto je pravopis uglavnom do 1907 bio danski. Izdavačka kuća bila je H.T. Winthers Forlag a štamparija W. Hartmanna. Bio sam presretan kada sam početkom ove godine u jednoj antikvarnici u Oslu pronašao i kupio ovaj raritet.

Knjiga je u svojoj cjelosti dostupna online na stranicama

Nacionalne biblioteke Norveške pod naslovom Tyrkisk Katekismus, eller Udtog af Tyrkernes Troeslære: Til Brug for Ungdommen na slijedećem linku: https://www.nb.no/items/URN:NBN:no-nb_digibok_2013091728001

Upravo ovaj prijevod Birgijevog ilmihala koji na precizan i koncizan način predstavlja osnove islama čitao je i norveški nacionalni pjesnik Henrik Wergeland prije svoje smrti 1845. Upravo tih dana je u pismu ocu Nicolaiu Wergelandu, svećeniku po profesiji, i napisao: "Moje poimanje Božje veličine i moje malenosti ispunjavaju me velikom utjehom. Umirem kao deist, kao iskreni obožavatelj Allaha."

2013. godine svjetlo dana je ugledao i novi, revidirani prijevod pod naslovom "En islamsk katekisme: Birgivi Vasiyyetname", objavljen u sklopu zbirke 'Klassiske islamske tekster' (edicija 'Verdens hellige skrifter') u prijevodu Amunda Bjørnsnesa. U predgovoru dolazimo do interesantnog podatka da Nacionalna biblioteka Norveške posjeduje rukopis arapskog prijevoda Bergivije koju je Christian Mohn (1808.-1892.), orijentalista iz Bergena, kupio u Alepu (Sirija) za deset piastri 1838. Na koricama rukopisa Mohn se potpisao sa "al-abd al-faqir Khristiyan Muhn", odnosno "siromašni rob Kristijan Mun". U predgovoru se također navodi još jedan interesantan podatak da je Birigivijev ilmihal bila prva vjerska knjiga koja je štampana

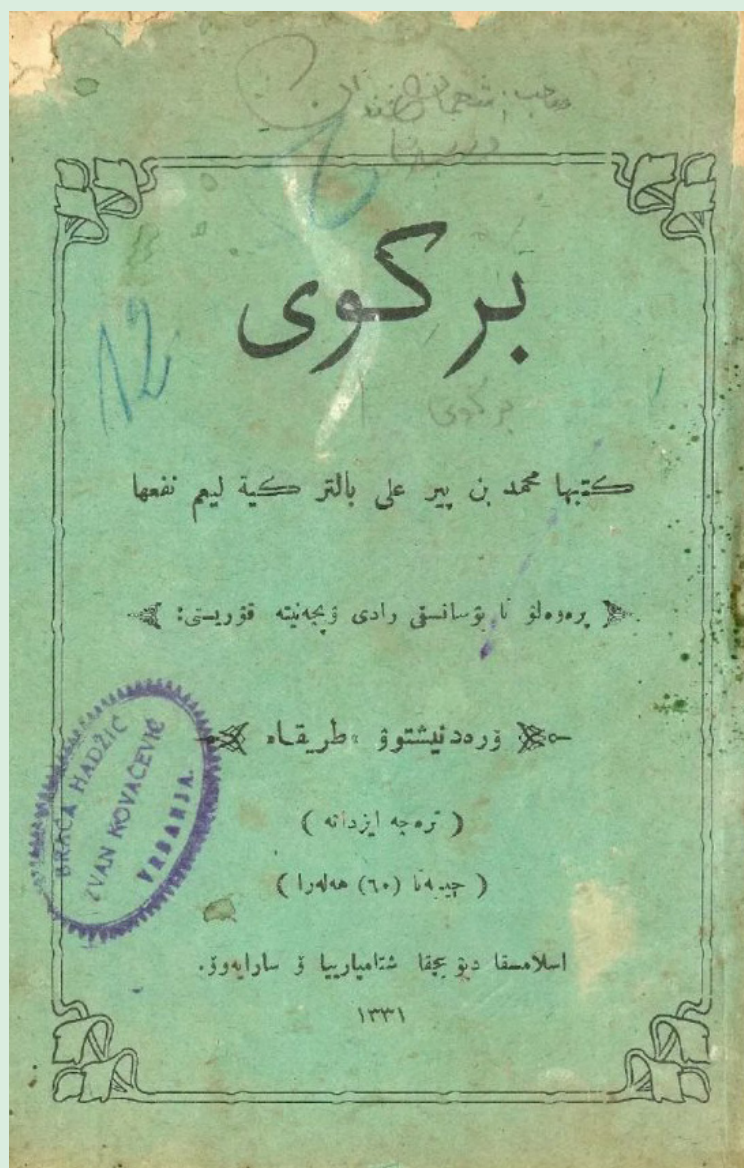
na turskom jeziku u Üskudaru (Istanbul) 1803. godine.

Birgivijev ilmihal u Bosni

Muhamed Birgivi je u Bosni popularno zvan Bergivija. Njegova djela su bila itekako popularna i korištena kao udžbenici u mektebima i medresama u Bosni i u stanovitoj mjeri imao je utjecaja na školstvo, a time i na duhovni život naših krajeva.

Veliki broj sačuvanih rukopisnih primjeraka Birgivijevih djela, a ponajviše njegovog ilmihala u arhivima, bibliotekama ali i u samostanskim kolekcijama u Bosni i Hercegovini svjedoči o važnosti ovog ilmihala u vjerskoj literaturi kod nas. Pouzdano se zna da je bio obavezna literatura u nekim mektebima u Sarajevu. Birgivijina djela su se u Bosni prepisivala od 17. do 19. stoljeća, s turskog i arpskog jezika, a poznato nam je i postojanje rukopisnih verzija Birgivijina ilmihala na bosanskom jeziku iz 19. stoljeća.

Koliko je naš narod cijenio ovu knjigu potvrđuje i podatak da su početkom dvadesetog stoljeća iseljenici iz Bosne u Maloj Aziji izričito zahtijevali da im se u program mekteba uvrsti Bergivija koja je već bila prevaziđena u Turskoj. Oni su smatrali da se islam bez tog djela ne može ispravno shvatiti. O važnosti Birgivijina ilmihala govori i Antun Hangi u svom dobro poznatom djelu "Život i običaji muslimana u Bosni i Hercegovini" iz 1907:

“Đak koji je Kur'an, tedžvid i suniti salat proučio, svršio je nauke u mejtefu, ali ako hoće, može sada da i druge predmete, kao što su ilmihal i bergivija uči. [...] Bergivija je nauka o Bogu i Božjim svojstvima, a osim toga govori i o obredoslovlju, naime zašto se abdest uzima i Bogu moli, zašto se zećat daje i tako dalje, jednom riječi, to je prošireni suniti salat i ilmihal.”

Izvori:

Mejdell, Gunnvor "Christopher Andreas Holmboe, 1796–1882", Norsk oversetterleksikon, 15.06.2021

Herbjørnsrud, Dag "Henrik Wergeland ville dø som «Allahs dyrker og bekjenner» 17. mai", Utrop, 16.05.2020.

Michot, Yahya M. "The 1703 French Translation of Birgivi's Wasiyya: Presentation and assessment", Balikesir, 2019

Ždralović, Muhamed "Bergivi u Bosni" U: Prilozi za orijentalnu filologiju, Sarajevo Br. 41 (1991), s. 409-423.

Kalajdzija, Alen "Tri rukopisna arebička ilmihala na bosanskom jeziku u XIX st."

LOGOR MANJAČA

Piše: Edin Denić - Udruženje bivših logoraša BiH u Norveškoj 1992.-1995.

”Kroz logor Manjač prošlo je između **5000** i **8000** logoraša, a broj ubijenih je nepoznat!”

Najvažniji halat etničkog čišćenja kojeg su provodile srpske civilne, vojne i policijske snage bio je koordinirani sistem sakupljanja bošnjačkog stanovništva i njihovo zatvaranje u koncentracione logore te konačno njihovo protjerivanje sa teritorija koje su bile pod kontrolom bosanskih Srba.

U te svrhe formiran je 12.09.1991. godine i koncentracioni logor Manjača. Riječ je o bivšem vojnom poligonu i kasarni JNA koji je 1991. godine pretvoren u koncentracioni logor a prvih 180 logoraša bili su hrvatski civili i vojnici dovedeni s prostora opština Slunj, Cetingrad i Korenica iz Hrvatske. Formiranjem tzv. VRS, početkom aprila 1992. godine, ovaj logor prelazi pod komandu 1. Krajiškog korpusa kojim je komandovao Momir Talić.

U junu 1992. za komandanta logora je imenovan Božidar Popović, penzionisani oficir JNA koji je ponovo aktiviran u tzv. VRS. Funkciju komandira straže vršio je Predrag Kovačević-Špaga a komandir voda vojne policije bio je Radomir Bojić.

Po zlodjelima u logoru Manjača posebno su se isticali Željko Bulatović - Bula, Siniša i

Genocid u Prijedorskim koncentracionim logorima

Saša Malić, Mihajlo Golić, Alen Novaković, Aleksandar Bijelić, Mladen Kukurik - Zenga, Aleksandar Popović - Pop i Zoran Vlajić. Među ispitivačima, koji su u logor Manjača dolazili iz SJB Sanski Most i Ključ, nalazili su se Brancko Šobot, Mile Dobrijević - Mima, Dobrinko Stoinović, Zoran Despot, Duško Zorić, Tode Gajić, Željko Dagić i Željko Maričić - Stev. U logoru Manjača bilo je zatvoreno oko 5-8 hiljada logoraša iz Prijedora, Sanskog Mosta, Ključa, Kotor Varoša, Stare Gradiške, Grapske kod Doboja, Donjeg Vakufa, Šipova i Jajca.

U cilju da vam približimo torture, zvjerstva i mučenja kroz koja su prolazili logoraši donosimo vam jednu izjavu preživjelog logoraša koju je dao na suđenju pred Tužiteljstvom Bosne i Hercegovine u svojstvu svjedoka deportacije u «Betonirku» a potom u Manjaču:

“U kamionu je bilo oko 60 ljudi. Nismo imali ni zraka, ni vode, niti smo imali prostora stajati. Kamion je bio pokriven ceradom, a napolju je bila jako visoka temperatura. Jedan čovjek je u trenutku povikao neko liko puta Allah, i onda je utihnuo. U tom trenutku nismo znali o čemu se radi. Kasnije smo shvatili da su to bile posljednje riječi koje je taj čovjek izgovorio... Kada sam došao u „Betonirku“ bio sam preneražen. Zamislite, u garaži za jedno vozilo bilo je smješteno 40-ak ljudi. Bila je ogromna vrućina. Svakodnevno su nas tukli...Jedan me je cijelo vrijeme udarao čizmama. Natjerali su me da radim sklekove i kada bi se dizao dobijao bi udarce. Ukoliko bi pao od nemoći, nastavili bi me udarati. Povremeno sam gubio svijest...Kada sam sišao sa šlepera u dvorište logora Manjača ugledao sam kamion u kojem su se ljudi zbog velike vrućine ugušili. Bio je to grozan prizor.”

Hronologija zločina u logoru Manjača u sjećanju jednog logoraša

- 7. jula 1992. u kamionima koji su zarobljene Bošnjake iz Sanskog Mosta deportovali u logor Manjaču, ugušila su se 24 logoraša.
- 28. jula 1992. ubijen je profesor iz Ključa Omer Filipović. Ubili su ga klasičnim premlaćivanjem.
- 06. augusta 1992 iz logora Omarske je u cilju prikrivanja stanja u ovom logoru 1503 logoraša prijedorske regije deportovana su u logor Manjača, a oko 1200 u logor Trnopolje.
- 07. augusta pred kapijom logora ubijeni su logoraši Omarske: Dedo Crnalić, Nezir Krak, Nihad Bašić, Said Babić, Jasmin Ališić, Samir Džafić.
- krajem augusta 1992. godine grupa maloljetnih, starih i bolesnih logoraša deportovana je sa dva autobusa u logor Trnopolje.
- Međunarodni crveni krst je 14. novembra 1992.godine oslobodio

i premjestio 755 logoraša u izbjeglički centar u Karlovac (Hrvatska)

- 1. decembra srpske vlasti deportuju 531 logoraša u logor Batkovići kod Bi-jeljine

- 14. decembra još 1009 logoraša je evakuirano u Karlovac;

- 16. decembra 1001 logoraš te dva dana nakon toga;

- 18. decembra 1992. godine preostala 426 logoraša i logor je privremeno zatvoren.

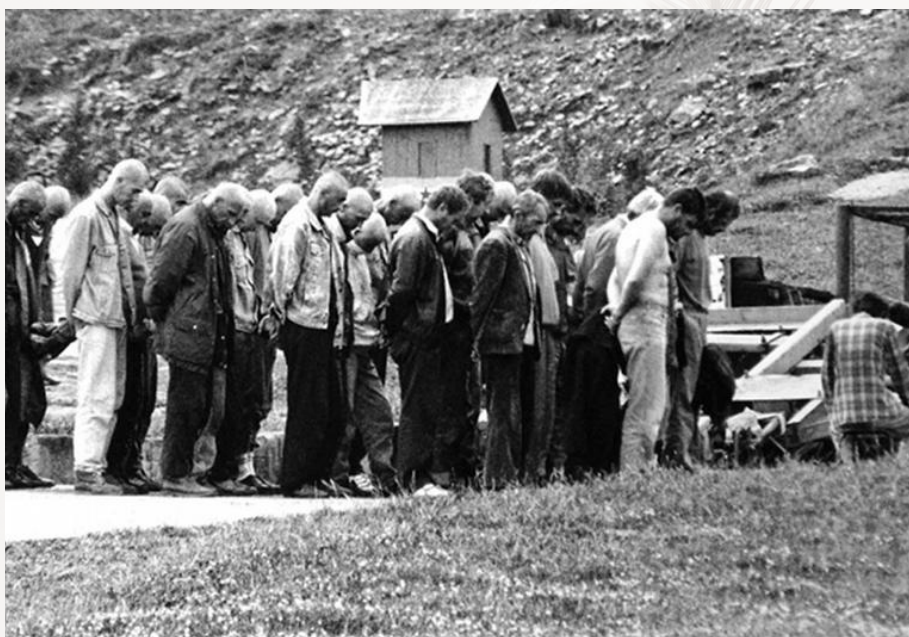
- u drugoj polovini 1995. godine ponovo je na kratko otvoren i u njemu su držani zarobljeni pripadnici ABiH.

Danas nema ništa na ovom mjestu zločina. Osim bivših logoraša koji ga posjete jednom godišnje, ništa ne podsjeća na stravične zločine koji su se tu događali, nema bodljikave žice, mitraljeskih gnijezda, stražarskih kućica, minskih polja ali nema ni spomen obilježja kao poruke i opomene budućim generacijama.

“Moja priča iz koncentracionog logora”

Svi oni koji su bili u logorima mogu nam poslati svoju priču o logorima kroz koje su prošli. To mogu uraditi i anonimno ako ne žele da im se ne objavljuje ime. Kako se kaže: »što nije zapisano nije se ni desilo«. Jako važno bi bilo za naše buduće generacije, da pročitaju i saznaju kroz kakvu golgotu su prolazili njihovi roditelji, djedovi, nane, majke i ostala rodbina. Ne smijemo zaboraviti naš dug prema onima koji nisu više među nama i koji su izgubili živote u raznim logorima i rovovima, jer i mi smo također mogli biti u nekoj masovnoj grobnici kao što su to Stari Kevljani, Tomašica i ostale, te čekati da nas neko ekshumira.

**DA SE NE ZABORAVI –
DA SE NE PONOVI!**

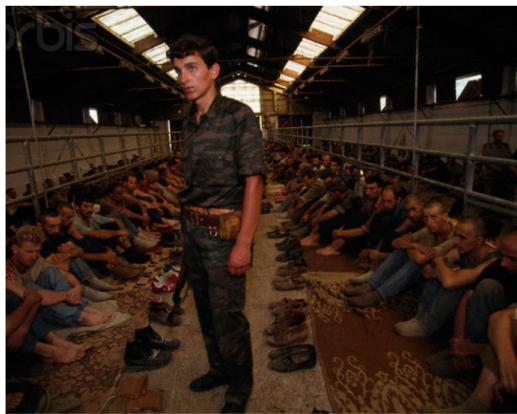

*Moja priča iz
koncentracionog logora...*

DA SE NE ZABORAVI, DA SE NE PONOVI!

LOGOR MANJAČA

PREUZMI BESPLATNO IMEKTEB

APP NA SVOJ PAMETNI UREĐAJ

Mobilna aplikacija Islamske zajednice
Bošnjaka u Norveškoj

Download now!

Rekao je Poslanik, Muhammed a.s.:

“Kome Allah želi dobro,
poduči ga propisima vjere.”

(Buharija i Muslim)

IRMA DENIĆ (22)

OPERATER ZA ENERGETSKE IZVORE

Uspješna na relativno novom polju proizvodnje i usmjeravanja energije u Norveškoj, a to je koristeći snagu vjetra preko vjetrenjača, naša Irma Denić postavlja nove standarde kako na profesionalnom nivou, tako i u ohrabrivanju budućih generacija djevojaka i naše omladine općenito.

Rođena je u Stavangeru, otac iz Kozarca i majka iz Gračanice. Svoju odluku da se bavi obnovljivom energijom je, kako kaže, bazirala na njezinom afinitetu ka toj branši, na činjenici da u njoj ima sigurnih radnih mjesta, ali i zato da bi dokazala da se jedna djevojka itekako može uhvatiti u koštac sa takvim poslom.

Među prvima u Norveškoj je obavila praksu u firmi Equinor, zatim devet mjeseci provodi u Engleskoj u Sheringham Shoal parku – jednom od najvećih proizvođača obnovljive energije na svi

jetu. Pored svih poteškoća na svom putu, Irma je uspjela da uživa u divnim prirodnim ljepotama Norveške i svijeta, a danas radi na sjeveru Norveške na moru, u blizini grada Egersunda. Irma je inače pohađala mekteb, odlično priča bosanski jezik i ponosi se time što vuče porijeklo iz Bosne.

Nada se da će i njena domovina uvidjeti prednosti njene branše više nego do sada, i ne odbacuje mogućnost bavljenja svojim poslom i u Bosni i Hercegovini.

NEJIRA IBRAHIMOVIĆ (18)

USPJEŠNA MLADA FUDBALERKA

Porijeklom iz Srebrenice, rođena u Sarajevu, osamnaestogodišnja Nejira je ostvarila značajne uspjehe u svojoj mladalačkoj fudbalskoj karijeri. Trenutno trenira u klubu Hønefoss Ballklubb, i fudbal ima posebno mjesto u njenom životu.

Kao značajan momenat ističe bivanje na okupljanju U19 reprezentacije Bosne i Hercegovine, a kao jednu od životnih želja uvrštava nastupanje za žensku reprezentaciju domovine.

Što se tiče uzora, na prvom mjestu dolaze roditelji zbog prilika koje su joj pružili, a i zbog podrške. Ostala mjesta na tabeli uzora zauzimaju popularni fudbaleri, koje poštuje zbog njihove borbenosti i zalaganja, te i sama smatra da su u uspijehu presudni rad, trud i upornost. Sada pohađa sportsku

gimnaziju, nakon koje želi upisati fakultet i dalje nastaviti ili sa sportom ili sa nečim drugim.

Sport će u svakom slučaju uvijek imati mjesto u njenom životu, jer kako kaže, da nije fudbalerka sigurno bi neki drugi sport bio u pitanju. Vrijedno spomena je i to da je Nejira dugo godina pohađala mekteb. Ona smatra da je lijepo to što pripada dvjema kulturama, ali navodi kako čovjek nikada ne smije zaboraviti odakle je došao, niti svoju vjeru, jezik, kulturu i tradiciju.

OTRGNUTO OD ZABORAVA

*” U rubrici „Otrgnuto od zaborava“ donosimo
vam lijepe uspomene na naše imame,
mektebe, druženja djece i roditelja od prije
15 i više godina. ”*

Otrgnuto od zaborava...

Prikaz romana Envera Čolakovića

Legenda o Ali-paši

Osnovni kostur ili skelet romana, priče Legende o Ali-paši Envera Čolakovića predstavlja preobrazba glavnog junaka Alije Leptira od hamala do visokog dostojanstvenika. Alija je uvijek želio da bude veliki dobrotvor i gazija. Novac koji je sanjao da će dobiti uvijek mu je bio sredstvo, a ne cilj. «Znali šeherljani za ta njegova maštanja, koja su nazivali »hava-muhabetom«, razgovorom sa zrakom, ali su baš zbog toga i voljeli svog Leptira.» On postiže svoj cilj poštenim sredstvima, poštenjem i trudom. Na početku romana Aliji se u snu pojavljuje Arap u zelenom džubetu. «Zlato i blago, sine Alija, u ruci tvrđice su krpa, a krpa u ruci darežljiva dobričine - zlato.» Kasnije će se obistiniti san Alije telala. On će naći blago škrtca, dede Hasana. Mnogi su predpostavljali da je Hasan dedo krio blago i svi su tražili načina da zaposjednu i kupe njegovo imanje. Tu pravnu i životnu bitku odnosi hamal Alija.

Alija telal volio je Almasu, Mehaginu kćer. Nije se usudio da djeluje jer nije bio iz njenog staleža. Ona je otišla za Ismeta efendiju koji je bio bolesan čovjek. Loše je prošla lijepa Almasa sa Ismetom efendijom koji nije bio onakav kakvim se predstavljao. „Gorko bi se nasmijala njegovoj ljubavi sada kao žena i sigurno bi kroz plač razmišljala: bolesni hodža i zdravi hamal, na istoj deredži!“ Almasinom ocu Meahgi izgorio je dućan. „Čaršija je umjela neopazice pomoći svakog pogorjelca. Nekako ga krišom »zavijeno« pomoći, da se čovjek ne bi uvrijedio! Jer je ponos Bošnjaka bio velik. Veći od svake bijede i neimaštine. Ako čovjeku hoćeš učiniti neko dobro, učini to tako da on ne primijeti kako mu ti želiš pomoći. Jer pomoć je omalovažavanje!“

Glavni junak romana Alija, kojeg krasi pozitivne karakterne osobine, sjeća se životnih principa koje je čuo od Ali-hodže Misirlije. „Jer na četiri direkta stoji čitava zgrada ljudskog života, tako veli Ali-hodža Misirlija. A pametan je on i ilumli čovjek.

Prvi direk, direk duše, jest ibadet: pet vakata namaza na dan i trideset dana posta uz sveti Ramazan. Drugi direk, direk srca, jest ahlak, poštivanje Boga i bližnjih i čuvanje sebe od harama. Treći direk, direk tijela, jest rad, poslovanje, kojim se idara stječe. Četvrti direk, direk kuće i površitelj njezin - to ti je žena. (...) A teško onoj zgradi u kojoj jedan direk nedostaje!» (Legenda o Ali-paši)

Alija stalno misli o Almasi. Ljubavne misli i misli o vjeri u Boga kolaju kroz njegovu glavu. «Jahao - a u mislima se borio sa svojom odlukom, sa svojim nefsom, koji ga je gonio Almasi, i s poraznom mislju: Ne vrijedi pašaluk bez ljubavi. Šta čini čovjeka sretnim i zadovoljnim – mislio je, dok je dorat pod njim hrzao - šta mu daje životu milinu i smisao?

Vjera? ... Čvrsto uvjerenje da je život prolazan, da je na zemlji samo „musafir za nekoliko godina.“ Vjera, koja mu na svako pitanje daje odgovor: Bog sve određuje. I pokret zvijezda i broj plodonosnih jajašca u žabokrečini.

Vjera, koja ga uči da će svako zlo biti kažnjeno, a da nikoga bez grijeha nema, koja uči da će svako dobro biti nagrađeno, ali tek na onom svijetu. Vjera, koja govori: Pokaj se, ako osjećaš grijeh kako te mori, pokaj se i bit ćeš spašen. Spašen na ahiretu, na onom drugom, boljem, pravednijem, vječnom svijetu. Vjera, u kojoj je sve veličanstveno i nedokučivo... Ne, zaključio je Alija, vjera ne daje životu milinu i smisao, vjera ne čini čovjeka sretnim za ovaj život! Ona mu daje nadu, ona ga drži udaljena od grijeha i zla, ali ona nije svrha života, nego je, naprotiv, život svrha vjeri. Jer bez života nema vjere. Mrtvo čeljade ne vjeruje. Vjera samo zauzdava prekomjernu slast, a sladi

pretešku gorčinu. (...) Kad čovjek voli, onda je i bogat, onda i u Boga vjeruje, pa mu zahvaljuje na sreći, tek onda je njegova molitva prava, jer on onda šapuće: „Velik si, Allahu, velik si i dobar! (...) Bože, što si stvorio ružu, jer je samo takva mirisna i nježna ruža dostojna da kiti njezinu kosu. Hvala ti, Bože, što si stvorio nju za mene i mene za nju što si nam dao srca da kroz našu ljubav spoznamo Tebe, što si nam dao oči da gledajući jedno u drugo spoznamo tvoje savršenstvo, kad si nas takvim stvorio...“ Nakon što se razočarala u Ismet efendiju, Almasa kao žena je svjesna bez čeg ljubav ne može. «Ljubav je, mislila je, biljka koje se korijen usadi u djevojačko srce, ali stabljika, lišće i cvijet, oni mogu izrasti i bujati i živjeti samo u srcu žene, u tijelu žene, u duši žene

- sretne žene. Djevojačka je ljubav san, a ljubav žene java...»

Nije isto ašikovanje u gradu i na selu. «A seoska ašikovanja nisu kao šeherska, gdje ima toliko djevojaka, toliko lijepih malih i velikih spleta i laži, toliko pjesama i događaja. Seoski momak ne ide pod prozor da se vidi i uzdiše, ...on svoju izabranicu ne obilazi samo da joj šapuće beskorisne lijepe i zanosne riječi,... on u njoj gleda svog budućeg životnog druga, svoju jedinu, već unaprijed odabranu i od Boga određenu ženu. Zato joj mjesto tepanja i uvijanja govori o svojim i njezinim potrebama, o budućoj kući, pa često po svu noć ašikujući govore samo o potrebi nabave stočne soli.»

Čovjek uvijek treba biti trijezan, što kod pisca znači biti priseban i realan. «...sve što zanosi pamet grehota je. Sve što opija, haram je! Čak ako se čovjek previše zanesu u svoju sreću, pa povjeruje da je veći nego što jest, da leti u oblacima, i to je već haram.»

Tu su i drugi karakteri i likovi koji se vode interesom. Pisac opisuje starog trgovca koji savjetuje svoju djecu. «Bez obraza nema trgovine, a bez para ne vrijede ni pamet ni obraz!»

Kad je Alija otišao iz Sarajeva u Travnik brigu o dedi nastvalja mlađi Omeraga koji se gledajući dedinu bolest povlači u derviše. Omeraga razmišlja o Božijoj pravdi i kako na svako zlo ne treba isto vratiti. «Zar sunce ne grije svakoga podjednako, i onoga tko ga voli, i onoga tko ga, kao dedo, ne voli.» Alija je srcem i dušom ostao u Sarajevu, misleći o lijepoj Almasi, svom učitelju Alihodži, i Hasan-dedi.

Kad je starac, škrtica Hasan dedo preselio, sud i vlast sa Hilmi efendijom i trgovcem, Jevrejkom, Ješuum su uhvaćeni u prljavoj raboti. Htjeli su se domoći blaga starog dede. Razmatralo se kako da adekvatno budu kažnjeni. Tad Alija kao čovjek vjernik govori koga se isplati kazniti a koga ne. «Tri su, vjeruj, vrste ljudi. U prvoj su oni pravi, pravi i poštjeni, oni koji i hamala gledaju kao brata, oni koji slabo kada griješe. Ako takve za grijeh kaznimo, oni će, svjesni da su skrivili, tu kaznu lahko podnositi i poslije nje biti opet čisti. Ako im oprostimo, to će njih gore boljeti nego kazna. Hilmi-efendija nije takav... Druga je vrsta ljudi koji griješe, griješe nesvjesno, griješe jer ne mogu odoljeti svom nefsu, jer žele imati ono što im Allah nije dao. Ti su ljudi slabi. Njih kazna posve uništava, ubija u njima savjest i rađa svijest da tako mora biti i vjeru da su stvarno zli. Ali njih oprostjenje kazne liječi i trza iz slabosti. U njima se rađa stid. Razumiješ li? Stide se sami sebe i onih koji im oprostije, pa postaju bolji, veći i pravedniji... Treća je vrsta, Enes-beže, ona pokvarena vrsta, koje više ni kazna ne izliječi, a Hilmi-efendija nije takav.» (Legenda o Ali paši)

Kada se vraćao iz Travnika spasio je franjevce od kojih je dobio zlatnike s kojima kupuje Hasan-dedinu kuću. Tamo je pronašao blago i platio ratni porez za Sarajevo. Oženio se svojom ljubavi Almasom, a nakon toga je otišao u Stambol i postao paša. Vratio se kući nakon tri godine. Kako se kaže u jednom poznato osvrtnu „Alija Lepir predstavlja paradigmatiku težnju čovjeka osuđenog na socijalnu isključenost, ustrajnog da dokaže društvu kako uvriježene, uobičajene i klasnim porijeklom definirane podjele nisu nešto arhetipski i metafizički nepromjenjivo nego su, prije svega i u svakom pojedinačnom slučaju, odraz socijalnih razlika i društvenog nasilja.”

Smokvara

Alma Dizdarević, Drammen

Bosanska kuhinja

Kutak za žene

U ovom broju BH Glasnika, naša džematlika Alma Dizdarević iz Drammena, nam pojašnjava kako napraviti smokvaru. Smokvara je tradicionalna hercegovačka poslastica, specifična po pekmezu od smokava.

Recept za smokvaru:

**Alma
Dizdarević**

Smokvara je tradicionalna hercegovačka poslastica, specifična po pekmezu od smokava.

Tijesto:

- 1 šolja vode
- 1 šolja mlijeka
- 3/4 šolja ulja
- 50 grama maslaca
- 1 šolja pekmeza od smokava

Sve sastojke sjediniti i staviti u šerpu da prokuha. Kada prokuha, ukloniti s peći te dodati 11 kašika brašna i 6 kašika kukuruznog griza. Smjesu ponovo vratiti na peć i miješati dok se smjesa ne sjedini. Ostaviti da se ohladi. Kad se smjesa prohladi dodati jedan prašak za pecivo i sve dobro izmješati.

Praviti smokvare u obliku malih medenjaka. Kad budu spremne, svaku smokvaru zarezati u obliku tarabe. Peći 20 minuta na temperaturi od 180 stepeni.

Zaljev:

- Pola litra vode
- 300 grama šećera
- Jedna i po šolja pekmeza od smokava.

Sve sastojke kuhati 10 minuta.

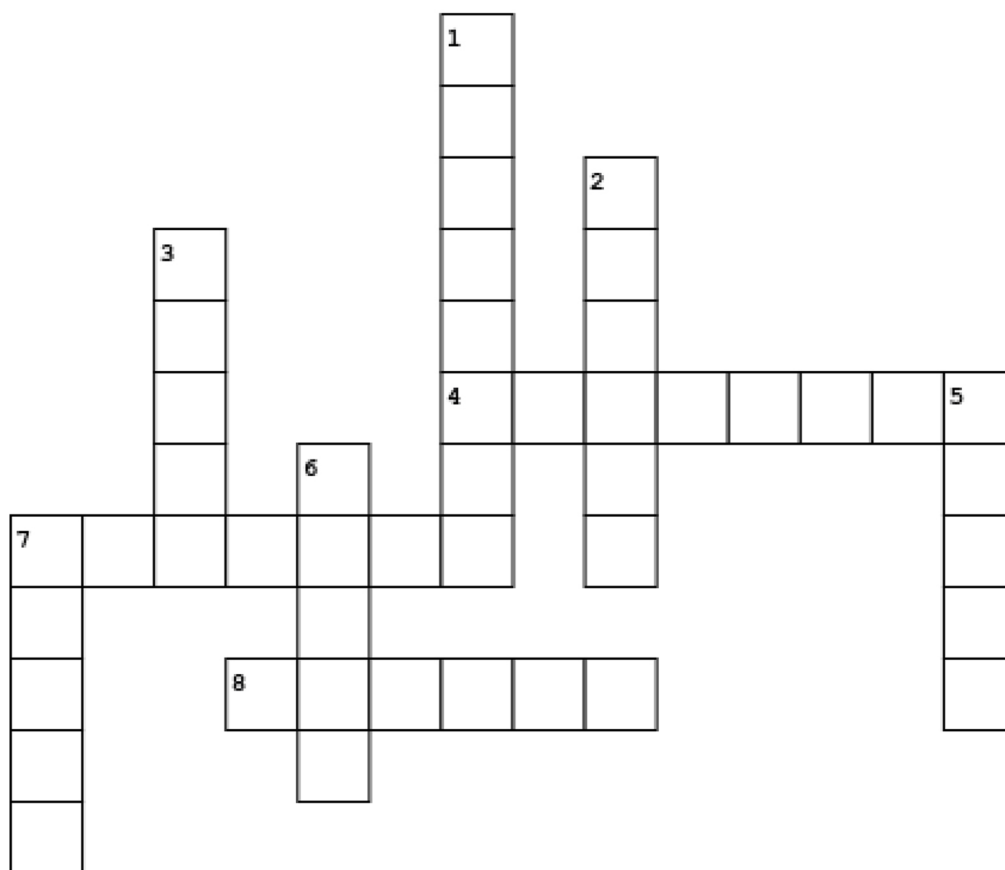
Zaljev ohladiti i preliti po vrućim smokvarama.

Prijatno!

www.izbih.no

Kada nastupa vrijeme namaza?

Vodoravno

- 4. Kada se sjena jednog predmeta udvostruči
- 7. Kada neko preseli na Ahiret
- 8. 45 minuta nakon izlaska Sunca

Uspravno

- 1. Poslije jacije-namaza
- 2. Kada nestane sunčevog sjaja na zapadu
- 3. Kada sunce malo pređe polovinu neba
- 5. Nakon zalaska sunca
- 6. Od zore do izlaska snuca
- 7. U vrijeme drugog dnevnog namaza

Sudoku

		7		3	2			
					1		7	9
			8	2		7	6	3
9							4	
	6				4	1		
		8		1		2		4
3	7	9						
1								

9	3	1	7			8	6	
	2		9		3	1		
8	4	7		6	2	5		
		2	4		8	6	5	1
3	8	6	5	9		2	7	4
	1		2			9	8	3
	7				4	3	9	5
1					7	4	2	
	5	3					1	6

u Serijatsko vjenčanje

Allah dž.š., u Kur`anu kaže: “I jedan od dokaza Njegovih je to što za vas, od vrste vaše, stvara žene da se uz njih smirite, i što između vas uspostavlja ljubav i samilost; to su, zaista, pouke za ljude koji razmišljaju.” (Rum, 21)

Muhammed, a.s., je rekao: “Ko od vas ima uslova da udovolji bračnim obavezama nek se oženi...”»

Jedno od najljepših životnih iskustava koje prethodi zajedničkom životu jeste vjenčanje kojim se ozvaniči i potvrdi ljubav između dvije osobe. Vjenčanje je svečani čin kojim se supružnici uvode u najstariju i najznačajniju instituciju u povijesti ljudskog roda, brak. Za brak možemo reći da je tvrđava kojom se štite bračni i porodični interesi, Allahovi propisi i islamska tradicija.

Današnja praksa prepoznaje dvije vrste vjenčanja koja su nama aktuelna, a s kojima se susreću članovi Islamske zajednice Bošnjaka u Norveškoj. To su građansko i šerijatsko vjenčanje. Šerijatsko vjenčanje se, u pravilu, obavlja nakon što se vjenčanje obavi pred opštinskim organima.

Prije samog čina vjenčanja mladenci trebaju obaviti određene pripreme, a koje podrazumijevaju:

- da zatraže blagoslov svojih roditelja ili staratelja za stupanje u brak,
- da utvrde da nema prepreka u vidu krvnog srodstva, te srodstva po mlijeku i tazbinstvu,
- pronađu svjedoke,
- dogovore visinu mehra,
- učlane se u Islamsku zajednicu ako već nisu učlanjeni,

Svakako preporučujemo da se prije zakazivanja samog čina vjenčanja dogovori sastanak sa džematskim imamom kako bi se detaljnije upoznali sa kompletnom procedurom. Na samom činu šerijatskog vjenčanja mladenci, ali ostali prisutni trebaju biti

obučeni prema islamskim pravilima, te pod abdestom ako su u prilici. Vjenčanje se u pravilu obavlja u džamiji, ali nema zapreke da se obavi i u kućnoj atmosferi ili u nekom drugom prigodnom objektu.

Protokol vjenčanja počinje učenjem Kur'ana. Nakon toga se utvrđuje da li su ispunjeni svi uslovi za sklapanje braka. Po utvrđivanju visine mehra, pristupa se iskazivanju ponude braka od strane mladoženje, te prihvatanju ponude od strane mlade. Ponuda i prihvatanje braka trebaju biti glasni, jasni i pri punoj savjesti, a uloga svjedoka je da potvrde da su spomenuto čuli.

Nakon toga, učenjem dove i tekbira, imam proglašava brak sklopljenim, te se pristupa čestitanju mladencima.

Uobičajeno je da se vjenčanje proslavi i obilježi na lijep i dostojanstven način, bez upotrebe ili konzumiranja onoga što je štetno i zabranjeno.

Sve buduće mladence podstičemo da svoju ljubav krunišu brakom, kao što su to uradile na stotine mladenaca prije njih u Norveškoj.

Ako i dalje postoji neka nedoumica u vezi šerijatskog vjenčanja molimo vas da se obratite džematskom imamumu ili administraciji IZ Bošnjaka u Norveškoj koji će vam detaljno opojasniti proceduru, svestrdno pripomoći i biti na raspolaganju od planiranja do samog čina šerijatskog vjenčanja.

www.izbih.no

iMekteb

Preuzmi besplatno iMekteb app
na svoj pametni uređaj!

DOWNLOAD NOW

Mobilna aplikacija Islamske zajednice Bošnjaka u Norveškoj

Rekao je Alija, r.a.:

„Odgajajte svoju djecu za vrijeme u kojem će
oni živjeti, a ne za vrijeme u kojem vi živite“.

Rahmetlije mart - septembar 2021

R.B.	Prezime	Ime	God. rođenja	God. smrti	Mjesto rođenja	Mjesto smrti
1	Kadragić	Emina	1932	2021	Ljubuški	Oslo
2	Karić	Senija	1943	2021	Jajce	Oslo
3	Akmadžić	Sead	1957	2021	Cazin	Bergen
4	Balić	Vahid	1935	2021	Višegrad	Sandvika
5	Delić	Ekrem	1968	2021	Ključ	Edland
6	Pušonja	Safija	1955	2021	Sarajevo	Sarpsborg
7	Švraka	Ferid	1969	2021	Gradiška	Oslo
8	Arifagić	Hasija	1939	2021	Prijedor	Gjøvik
9	Balić	Hilmija	1943	2021	Kozarac	Elverum
10	Naprelac	Namik	1941	2021	Banja Luka	Horten
20	Gogić	Enver	1962	2021	Živinice	Sandnes
21	Karić	Sabit	1960	2021	Banja Luka	Sarpsborg
22	Besirević	Smajo	1952	2021	Orahova, B. Gradiška	Jesshaim
23	Mehmedović	Muharem	1937	2021	Sanica Gornja	Brumunddal
24	Pobrić	Cazim	1935	2021	Banja Luka	Røros
25	Hajdarović	Irfan	1944	2021	Mostar	Kløfta
26	Taslaman	Edin	1948	2021	Mostar	Lillehamer
27	Nasić	Ajsa	1946	2021	Prijedor	Begen
28	Omerović	Mirza		2021	Banja Luka	Sarpsborg

"Čovjek je onakav s kim se poistovjeti (druži). Ti od svoga druga i prijatelja imaš udio od druženja s njim, pa odaberi sebi pravog druga i prijatelja, jer za loše društvo bit ćeš pitan." (Hasan Basri)

